

3104/3 వ్ర తి ది న ము వ్ర క టి ం వ (బ డు ను.

Vol. 3 } డిసెంబరు 1921 వ సం॥ దేశంబరు నెల 5 తేది సోమవారము } No. 203.
నంపుటము. ౮ } దు ర్భ తి నా మ భం వ త్ప ర మా గ్గ శి ర మా స శు ధ వ స్తి ౩ } సంచిక. ౨౦౩

ప్రస్తుతము మా గోదాములందుండు బంధారమునుండి తక్షణమే

న ర ఘ రా చే య గ ల ము

మాకు మా ఆఫీసుకు నేకులో
వచ్చి మాతో కలసి
మాట్లాడుడు

తెలిపాను చేయుడు,

బాయిలర్లు,

పోర్టు బుల్లు, ఆవిరిఎంజినులు,

సంపూర్ణమైన ఆవిరి సాధనయంత్రములు, ఆవిరి,

సెంట్రీఫుగాల్ ఫంపులు, రోడ్ కోలర్లు, నూనె ట్రాక్టరులు,

క్రశ నమైన ఎంజిన్ బర్లు రైస్ మిషిన్లు, పిండియంత్రములు, డిస్

ఇంటిగ్రేటరులు, బ్లాక్ స్టోను నూనె ఎంజినులు, పుల్లీలు, బెల్టింగులు, ప్లమ్మర్

బ్లాకులు, బెల్టింగునూనెలు మున్నగునవి

మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.

పోను నెం 108

నెం 9, సెకండు

తంబివిలాలము ఎంజిను మద్రాసు

లైనుబీచ్,

మార్షల్ సన్స్ అండు కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఎంజి నీ రు లు

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

తంజావూరు

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర ఏవిధమైన నొప్పులకు కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
సంత మాత్రమున నయమగును.
సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహిని తైలము

పీసా 1-3 0-12-0

తామర తైలము

శబ్ది 1-3 0-6-0

వండ్ల పొడి

శబ్ది 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి మదరాసు

ఓటో మోటోరి

2858

మీరు బహుటపోయి వచ్చినవారితో చాలా బడలికయందు సమయముతోనైనను పెండ్లింట్టు విందులు
యములలో నైనను ఈ ఆత్మరుకు యుపయోగించిన మంచి రోజు ప్రయముల వాసనను యిచ్చి మనసుకు
ఆనందమును కలిగించును.

రోబినియా తైలము

వేసవికాలములో ఉపయోగించుట వచ్చిన శస్త్రములకు చురువయ సౌందర్యమును యిచ్చును.
అనేక స్త్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రుకును ప్రతి మటుంబులలోని ఆవశ్యకము.
ఎల్లవోట్లను విక్రయించబడును.

ఓటోమోటోరి ధర బుడ్డి 1-3 రూ 2, 1, 0-12-0, 0-8-

రోబినియా తైలము ధర బుడ్డి 1-3 రూ 1-0-0

Shyam & Co, 6, Bander st, Madras. మియాం కంపెనీ, 6 బందరువీధి, మదరాసు

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు-

219

తక్షణమే

ప్రాసిన తపాలా ఖర్చును కూడన అవేక్షించక ఇత్తుడే మీకు
ఒక వ్రత "తా మ తా న్తము" వంపెదము.

శ్వరకడుపు!

వైద్యశాస్త్రి, మణిశంకర్ గోవిందజీ,

అరెంజిగదా యావళాలయము, 36, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మాపిలాల విప్లవము

2వ తేదీ ప్రకటనము

నేన 1 వ తేదీ వెంగళా, చేరూరులపద్ద మాపిలాలనోడించి 36 గురిని హతము చేసి 6 గురిని పట్టుకొనెను. ఒక నేన తిరురంగడిలోనున్నది. తిరురంగడి ఛెరోకుదాలో నొక నేన ముగ్గురిని హతముచేసెను. నీలంబూరుపోలీసులు నెలకొత్తులలో నొక యింటిని చుట్టవేసి 6 గురిని హతముచేసి యిద్దరిని పట్టుకొని 4 తుపాకులను 6 కత్తులనుగూడ వారికి చిక్కినను. గూర్కా నేన 5 గురిని హతముచేసి ఒకని పట్టుకొనెను.

విచారణ

ముంజ కొత్తనుచే దోపిడికేసు 2-వ తేదీని కొంత విచారణ జరిగినది. పూవలిపన్నా బండిపోటుకేసులో కొంతమంది ముద్రాయిలకు పొంగు చూపినందున 15 రోజులు వాయిదా వేయబడినది. చెరువలంపేరి తోలినుస్టేషను దోపిడికేసు విచారణ జరిగినది.

రాజప్రతినిధి కాశీకెవెల్లుట

కాశీ, డిసెంబరు 1:— రాజప్రతినిధిగా ఈ డిసెంబరు 1 వ తేదీ ఉదయము కాశీచేరిరి. కాశీపహారాజు మున్నగు ప్రముఖులు రాజప్రతినిధిగారికి స్టేషనులో స్వాగత మిచ్చిరి. మధ్యాహ్నము రాజప్రతినిధిగారు హిందూవిశ్వవిద్యాలయమును జూచుటకు వెళ్లిరి. అచ్చట ఉపన్యసి చుచు రాజప్రతినిధిగారు పండిత మహానాథాచార్యులు, కర్పాసామహారాజు కీర్తిశేఖరై న సర్ సుందర్లాల్ గార్లను ప్రశంసించిరి. విద్యార్థులు సైనిక శిక్షను బొంద వచ్చును. పేల్పుయ్యవరాజుగారికి సన్మానపత్రమును కమర్సింప పలయును. భారతదేశపు సాహిత్య త్రయమునకు కృషి సలుప వలయును. అని రాజప్రతినిధి విద్యార్థులకు హిలో పదేశము చేసిరి. పండిత మాలవ్యగారు రాజప్రతినిధికి తమకృతజ్ఞతను రాజభక్తి ని దెలిపిరి. పోలీసులెచ్చటగాని అగుపడలేదు.

వేల్పు యవరాజుగారు డిసెంబరు 1 వ తేదీని పోధపు రహనుండి లిక్కినరుకు బయలుదేరిరి.

తేరియాలో కార్మికుల సంఘసభ కృష్ణవారమునాడు మధ్యాహ్నము తిరిగి సమావేశమయ్యెను. రాజకీయ భారత నాయకులు లండను కార్మికుల యోగక్షేమముల సంఘము వారు గ్లాస్టోస్కాటిషు కార్మికుల సంఘము వారు డబ్లిక్ విరిషు కార్మికులనువారు ఆంగ్లదేశపు గనుల పనివాండ్రసంఘమువారు ఆంగ్ల కార్మికుల సంఘసభవారు, లండన్ స్వతంత్రకార్మికులపక్షమువారు మున్నగు వార నేకులు సానుభూతి సందేశములను బంపిరి. భారతదేశము స్వరాజ్యమును బొందుటకు తరుణ మాసము మైనది అని వ్యాకతీర్యానము చేసిరి. భారత కార్మికులు స్వదేశవస్త్రధారణమును చేయవలయుననియుచే నేత, నూలునువడకుటను ప్రోత్సహపటచలయు నని మరియొక తీర్మానము చేయబడినది. కార్మికుల కష్టములను గురించి కొన్ని తీర్మానములు చేయబడినవి.

రైత సంఘము! బొంబాయి న్య దేశి స్టోర్సు న్య దేశి పరకులు!!

నెం. 40, 41, 42, రత్నబజారురోడ్డు, బార్డి టౌను, మద్రాసు.

చీరలు, రవిరూ, రగ్గులు, కంబళ్లు, రక్తి కంబళ్లు, పరుపులు, తలగడలు, పట్టు, నూలు, ఉన్ని మొదలగు పాపర్లు, చిత్రాడలు, క్రేగట్టు ఉయ్యలు, బొమ్మలు, పిత్తిరి బిళ్లకొనెట్లు, ఇతర తాటిలో నాలు రకములు, కోటు, నారమట్లు, మొదలగు మొదలగు, ప్లీటు ట్రంకులు, ఇనస ట్రంకులు, ఆఫీసు బుక్ యొక్క పర్చు రకములు, వైన వేసుకొను నని మావద్ద అనేక గింమకొను వైకము వెట్లు కాన్ వాను కేసులు, బ్రీపుసంయు అంగవస్త్రములు, ధోవతులు మొద విభివి వింతయైన మొదలగు వి పలువిధమాదిరిలలో మా యొగ్గలవు. లగునని అనేకమాదిరిలలో మా వద్ద మాదిరిలో ఉన్నది. వాటియొక్క వివరములు తెలుపుటకు నిచటచోటు చాలదు. సిద్ధముగా ప్లావలో నున్నవి.

సకల జనుల సౌకర్యము, వారియొక్క లాభమును యోచించి ఈ మాత్రన బ్రాంచీని తెలుపుచున్నాము. తెంగురూరు, కంచి, కాశీ, మధుర, నేలం, మలబారు, అహమదాబాదు, బొంబాయి, కలకత్తా, పునా, కరాచి మొదలగు స్థలములనుండియు, మరియు హిందూదేశమునం దుండు ఇంకను మరికొన్ని ఇతరస్థలములనుండియు వారి వారి అంత ఘోరు తగినట్లు వుపయోగించును. వెండి మొదలైన ప్రయోజనములలోనున్న వుపయోగించును తగిన సరిగె పట్టు నూలు బిచ్చి రకములను రప్పించి, ప్లాట చేసియున్నాము. ధరన్న సరసముగా వుండును.

ఏకమూలీకాగ్రయోగమునునట్లు - సర్వరోగములకును వైద్యుల సహాయము లేకనే ఆరోగ్య మొనగడి "దేవామృతరసము" (3212)

ఇయ్యది సిద్ధులచే నుపదేశితబడి నవమూలీకాగ్రచేత నూతనముగ తయారుచేసి నేనవేయగా విక్రయమగుచున్నది. వివిధ వైన పథ్యములేక పునుష్టులకు వచ్చెడు సకలరోగములను బాగుజేసి అనేకయోగ్యతాపుత్రికలను బడసియున్నది. ఉపయోగించి విధానమును బుడ్డి నెంటు పంపబడును. అర అవుణము బుడ్డి ౧ కి రు ౨. కాలు అవుణముబుడ్డి రూ ౧ మాత్రమే. వి. పి. చార్లె ప్రత్యేకము. కలయు వారలు దేవామృతరసము కంపెనీ, (ప్రాప్తిరు: ములుకుట్ల నరసింహావధానులుగారు, కరూరు, ఎస్. వి. ఆర్. తిరుచినాపల్లి జిల్లా.

మైసూరులో నేతయంత్రశాల

మైసూరుకు 2 మైళ్లలో శ్రీరంగపట్నముదారిలో కాశీ రివరీ తీరమున కట్టబడిన "కృష్ణరాజేంద్ర మిల్సు లిమిటెడు" అను పేరుగల నేతయంత్రశాలకు 2 వ తేదీ వుదయమున మహారాజా వారు పునాదిరామునివేసిరి. దానికి మూలధనము 40 లక్షలు అందులో 20 లక్షలు వసూలైనవి. 5 లక్షలు మైసూరురాజుకు టాంజముగా రిచ్చిరి. వెనుక లిసి కంపెనీలో పనిచేసిన ప్రవీణుడు ఫీటామియాగారి నిచట నియమించిరి. పుటన్న క్రేష్టి గారు మహారా జావారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. పిమ్మట మహారాజావారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుపునాదిరామునివేసిరి. కరతాశధ్యములు, చెలగెను చాలమంది వచ్చిరి. మైసూరు సంస్థానమున పరిశ్రామికాభివృద్ధి వాకు చాల ప్రోత్సహముగ విషయము. ఈయంత్రశాల మూల ధనమున సభిభాగము మైసూరు ప్రజలవలన నే లభించెనని విను టకు చాల సంతసించుచున్నాను. నేతబట్టలవై పన్ను వేయకుంక పన్ను విషయమై సంస్థాన ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్తగా నాలు చించెదరు. యంత్రశాలాధికారులు పనివాండ్లకు ఆరోగ్యకర మగు ప్రదేశముననాని సయోగ్యములగు యిండ్లను కట్టించి యిచ్చుట చాల ముఖ్య విషయము. మైసూరు నగరము నకు చేరువగా కట్టబడు నూలు యంత్రశాలలో నిడియే మొద టిది. ఇట్ల వింకను చాలకట్టబడు నని నాసింపెదను. ఈ యుద్య మము చక్కగా నిర్వహింపబడి సఫలమగుగాక అని మహారాజావారు నుడివరి.

సర్ ఆలీ యిమాంగారు:— వీర శంకునెలులు ఖాయిలా కలతపుచ్చుకొని పొట్నాకు సికందరబాదునుండి 2 వ తేదీని బెనవాడ మొయిల్లు తెలుసుతో బయలుదేరి వెళ్లిరి.

రాలిస్సనుసభకుపక్షము:— వీర 1 వ తేదీ మధ్యాహ్నము రంగూనులో దిగిరి. ఆనాడు విందు జరిగెను. మరునాడు వుత్తరబర్మాకు బయలుదేరిరి.

ప్రభుత్వమువారియనుసదాగల ఆదాయము:— ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ మొదలు నవంబరు 15 వ తేదీవరకు యనుసదాగలవలన మొట్టొకదాయము 5091 కోట్లువచ్చినది. అంచనాకంటె 277 లక్షలుతగినది.

ఆర్థికసంఘము విచారణ:— సంఘమువారు 2 వ తేదీని కరాచినుండి లాహోరుకు బయలుదేరిరి. 30, 1 తేదీలను సంఘ సభ్యులకు విందులు జరిగెను.

నివ్వముగ తయారుచేయబడిన కాశ్మీరీ బొమ్మలు. ఉండ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును. తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని క్యాటలాగు ఉచితముగా కంపబడును. మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 19, హారిస్ కోడ్, హంటుకోడ్ - మదరాసు.

మదరాసు కార్మి రేషను నోటీసు

తెండ్రు కావలెను. కార్మిమనువారి చాకిరిపనివాండ్ర నిమిత్తమై 1922 వ సంవత్సరము జనవరినెల 10 వ తారీఖు నుండి ప్రారంభమై ఏప్రిల్ నెల 10 వ తారీఖు లో అంత్యముగు కార్వర్సునకు మూట 1-కి మదరాసు నిండుపళ్లు 48 చొప్పున 4,500 ము లు ఉప్పిడిబియ్యము సప్లయిచేయుటకు ధరలపట్టిని ఈ నెల 10 వ తేదీని సాయంత్రము 3 గంటల వరకు ఈ క్రింద చేవ్రాలుచేయబడినవారి ద్వారా అంగీ కరించబడును. ప్రతితెండ్రును ఒక కవరులోఉంచి బాగుగా మూసి, కవరుపైన "ఉప్పుడు బియ్యము నకు తెండ్రు" అని వ్రాసివంపవలెను. మాదిరిలు తెల్లని పెద్ద సీసాబుడ్లలో వేసి బాగుగా సీలుచేసి వంపుచు, రూపులు 500 ధరావత్తు కట్టవలెను. ఏ తెండ్రుదారుని ధరలు అంగీకరించబడనో, అతడు 1922 వ సంవత్సరము జనవరినెల 10 వ తేదీ మొదలు 1922 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల 10 తేదీ లోవల వశువులశాలల చీఫ్ సూపరిండెం టు గారివలన ఏ యే తాఖున యెంత ఉప్పుడు బియ్యము కావలెనని కోరబడునో అంత బియ్యము ను ఆయాతారీఖున నిర్ణయకాలమున, సెంట్రల్ గ్రామ్ డిపో అయిన బ్రెవెల్ య్ బేసిక్ వద్ద డెలివరీచేయుటకు బద్ధుడౌను.

జయ మొందిన తెండ్రుదారుడు వైన చెప్పిన వరత్తుల ప్రకారము తాను నడచుకొనునట్లు తెండ్రును అంగీకరించిన కి దినములలోవల బడంబడిక వ్రాసి యివ్వవలెను. హెల్తు డిపార్టుమెంటు మదరాసు కార్మిరేషను 2-12-1921 సింగారవేలు మొదలియూర్ హెల్తు ఆఫీసరు.

నోటీసు (3274)

ఇందువలన సకల జనులకు తెలియజేయడ మేమనగా యాక్రింది సంతకము చేసిన నేను కీర్తిశేఖరై న పుల్లంపేట అవ్వారు తాతయ్యగారికి దత్తుపుత్రుడను. వైవారికి బాకీదారులు వారి బాకీలను నాపుత్తయ్యలేనిదే ఇతరులకు ఎవ్వరికిని చెలింపకూడదు.

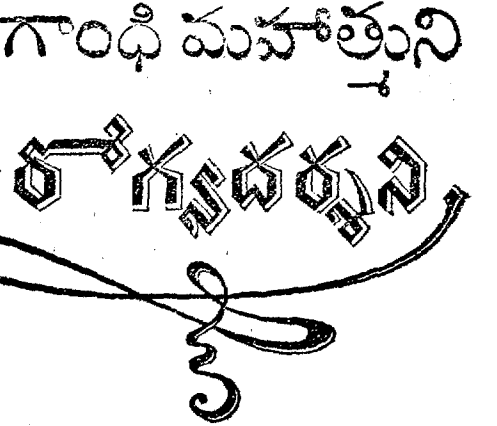
అవ్వారు తాతయ్యగారి పిచ్చయ్య, 22-11-1921. పుల్లంపేట.

నేత్రేంద్రియము - దీనిసంరక్షణ.

ఇది యొక శ్రోత్రపుస్తకము. కన్నలున్న పతివారికి అత్యవశ్యకము. పొ. పోస్టుగాక రు. 0-4-0.

(3197) వల్లూరి పద్మనాభరాజు, కాకినాడ.

మొదటికూర్పు ప్రతులు కావచ్చినవి గాన వలయు నో ద్వారపడుడు. గ్రంథముయొడ గల జనాదరణను బట్టి తగినన్ని ఆర్డరులు కచ్చినయెడల వుత్తరకటిన మును గావించి 4 అశాలకే యిశ్యగలము. కాని, యీ ఆరోగ్యదర్శియే సంపూర్ణాధికరణ మని తెలియనగును.

ప్రతి 1-కి నెల రూ. 0-12-0, వి. పి. గా రూ. 1-2-0. 12 ప్రతులు: రూ. 8-0-0. సేతు బ్రదర్సు, మైలాపూరు, మద్రాసు.

జూ బు లు

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘము.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘసభ సందిగామతాలూకా పెనుగంచిప్రోలు గ్రామములో ౯-౧౨-౧౧ తేదీ వరకు ౧౨-౩౦ గంటలకు జరుగును. ఈ క్రిందివిషయములు చర్చించబడును. మొదట తప్పక రాష్ట్రాధిపతులు. ౧. పశ్చిమకృష్ణా మండల మహాజనసభ జరుపుటనుగూర్చి ౨. సందిగామతాలూకా పరిశీలనగూర్చి. ౩. ఆవధానుల వెంకట్రామాచార్యగారి స్వరాజ్యసిద్ధి జమాఖర్చులనుగురించి ౪. శాంతివైస్యస్థాపన యింకా యితర విషయములు.

మ. రా. ౯-౧౨-౨౧ ఉదయం ౧౧ గంటలకు బెజవాడ నుండి వైరామరైలు మీద బయలుదేరి బోనకల్లుపైవకొలో దిగి బండి మీద రామైళ్లు పెనుగంచిప్రోలు వెళ్లవలెను.

తాడేపల్లి వెంకటసుబ్బారావు, కార్యదర్శిగాను.

ఇందువూరు: పంచాయతీ సంఘస్థాపనము

౨౦-౧౧-౧౨ తేదీన నెల్లూరుజిల్లా కోవూరు తాలూకా యందు వూరు గ్రామమునందు యనుమాడు నారాయణశెట్టి గారి ఆదినేతృత్వమున సభ జరిగెను. ఆ సభకు పెద్దవారును చిన్నవారును అన్ని వర్ణములవారును వచ్చియుండిరి. శ్రీ శెట్టిగారు కోవూరువలన కలుగు వర్ణములను గురించియు, చుట్టూపానిషేధమును గురించియు రాట్నావశ్యకతను గురించియు వై వాటిని గురించి ఆదాయములను విపులముగ వివరించి జెప్పిరి. ఉపన్యాసమునందు కొన్ని కొన్ని ఉదాహరణలు వినుటకు బహు సౌభాగ్యము నుడివెరి. వారి ఉపన్యాసము ముగియగానే ప్రజలందఱును రాట్నములు పెట్టవలయుననియు, త్రాగువారు త్రాగమని ప్రమాణముగ శ్రీరామ బ్రహ్మేశ్వర స్వామివారి ఎదుట ప్రమాణముచేసి చెప్పిరి. తరువాత పంచాంగతీర్థ విషయమై ఆలోచన జరిగెను. నేను అప్పుడు ప్రతిబాటికిని ఒకొక్క ప్రతినిధి ఉండవలయునని చెప్పితిని. అందఱును ఒప్పుకొని ప్రతిబాటికిని ఒకొక్క ప్రతినిధి పంతున ఎన్నుకొనబడిరి. ఇందు మూలమాదిగలకు కూడ వోటున్నదని పాఠకులు గ్రహింతురుగాక. మా గ్రామమునందుండే ప్రజలు అందఱును వారియెదుట మూల మాతే తగాదాలు వచ్చినయెడల కోర్టులకు పోక మాతే యెన్నుకొనబడిన పంచాయతీ న్యాయస్థానము అలంకరించి యుండు మీ తొమ్మిదిమందిచేష్ట న్యాయమును కరసానహించి మా తగాదాలను పరిష్కరించుకొనెదము అని ప్రమాణ పూర్వకముగ చెప్పిరి. పంచాయతీ న్యాయస్థానము భావనాని కృపవలన కార్యరూపమును దాల్చి నిర్మింపవో అఖిలభారతి జాతీయ మహాసభకును, నిత్య సత్య ప్రతాపిక్షాపాత్రకు దగు గాంధీయహాత్ముని కృపకును పాపాలు అగునని తలంచుచున్నాడను.

దామవరపు శేషారెడ్డి

శ్రీ సఖ్యాభివర్ధనీనిలయము-సరివెల్ల

శ్రీ సఖ్యాభివర్ధనీ నిలయముయొక్క ప్రాంతభోత్వము గతనెల 27 వ తేదీన శ్రీరాజా వెంకటాద్రి అప్పారావు బహద్దర వారి ఆగ్రాసనాధిపత్యమున జయప్రథముగా జనుపబడెను. ఈమని వెంకటేశ్వరరావు పంతులుగారి సమద్యయము తాలూకా ప్రజలలోకి బ్రాహ్మణ సత్కార్య తత్వంత గలుగజేసి ముప్పదివేలకు మించిన ధనసంపదమును ప్రోగు చేసి యీనిలయ రాజమును జన్మింపజేసెను. ఈనిలయము చక్కనిమైదాన ప్రదేశము నిర్మింపబడినది. ఇక్కడ పనికిట్టదములు గలవు. వానిని నేపాతశాల, జాతీయవిద్య గరపు పాఠశాల, పఠనమందిరము పుస్తకభాండాగారము, పరిశ్రామికమందిరము, ఆయుర్వేద వైద్యాలయము, సుత్రము, విశ్రాంతిగదిరము, వీనజనాగారము ధర్మశాల స్థాపింపబడి పరిచేయబడుచున్నవి. ఈ మందిరములు గృహింకమున శ్రీరామచంద్రమూర్తివారి మందిరమున్న నిర్మల సలీల తీర్థాకమను గలవు. ఏ యెడ జూచినను జేదభూమియే, యెవ్వరు గాంచిను కిర్కవాళకజాది చర్యలే, ఏప్రాంతమందుజూచినను స్వరాజ్యప్రకములనందగు రాట్నములే. ఇచ్చట అన్నవస్త్రము లానుగబడి త్రొచివిధ్య కొందరు బాలకుల గరవబడుచున్నది.

ఈమహాభోత్వము కండ్లార గాంచుటకు నాల్గజిల్లాలకుండి జనము వచ్చియుండిరి. బ్రహ్మశ్రీ రాంబట్ల అప్పన్నశాస్త్రిగారు యుపన్యాస చేతకయందును పురాణ కాలక్షేపమునందును ప్రోల ముచ్చిజేసిన బొమ్మలీతి తన్మయత్వమును కొందింప జేసి

రనుటలో నతిశయోక్తిలేదు. రాజాగారు మందిరముల దెరచుచు గంధీర్పన్యాసము నొసంగిరి. సభ ముగియునటికి 11 గంటలాయెను. పండితోక్తులుకు శాలవల, ఖద్దరువస్త్రములు, పతకములు బహుమతు లొసంగబడెను. అన్నివర్ణములవారికి 11 గంటలకు ఒకేకాలములో భోజనాదిసదుపాయములు జేయబడెను. భోజనానంతరము పాటకచేరి జరుపుబడెను. అంతట సంగీత విద్యాలముల ఆచార్యులవారి సుగటరాగముతో యీ దినచర్య నిర్విఘ్న పరిసమాప్తి జెందెను.

యల్మల్లి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి

రాయవరం (విశాఖపట్నంజిల్లా)

నవంబరు రి:—ఇచ్చట ప్రతిసోమవారమున్న సంత సాగును. ఇచ్చట నొకసారాయురకాణమున్ను, యొకకల్లు దుకాణమున్ను కలపు మాడువారులునుండి వరుసగా సహాయ నిరాకరణవాదులు పెనుగొల్లునుండియు, యలమంచిలినుండియు ముగ్రామమునకు విచ్చేసి సారాధుకాణముయొద్ద గుస్తీలు చేయ మొదలిడిరి. ఆదుకాణముకు నాల్గమాడుదారు లున్నను వీరు వాటి నన్నిటిమొదలను కాపాలు కాచి సారాయిత్రాగుటకు వచ్చువారికి కాంతివనయములతో బోధించి పనికివేయ మొదలిడిరి. మొదటివారంగుస్తీ జయప్రథముగా జరిగినది. ఆయలునాడే దివిజనలో మేజిస్ట్రేటుగారు ముగ్రామములో నుకాం కావించి నారు. దుకాణదారు వారితో తనకు సుభవించిన విషయమును న విచేసికొగా, ఆయన యేమిచెప్పెనో గాని రెండవవారంగుస్తీ నాటికి ముగ్రామ నకు గమింపమునందు నాల్గవారంగుండి కొందఱు సాల్పుఉద్యోగస్తులు దుకాణపు తిన్నవైచాలానేపు కాపలాగాసిరి. వాట్లు చేయుటచేత మా నిరాకరణవాదులకు కొంతశ్రమ తగినది. సాల్పుఉద్యోగస్తులు వచ్చి గుస్తీచేయుచున్న వారిపేళ్లను పోలీసుసహాయముతో వ్రాసికొనిరి. అందు ముఖ్యులు నేమాని సత్యనారాయణగారు డింతురి అప్పారావుగారు మొదలైనవారు. ముగ్రామ మునకుగారి పరంగా నొకరినొకరు న ప్రాయంచుకొనిరి. ఇంతవ్యాజగుచున్నను నిరాకరణావలంబకులు అతిశాంతముతో వారిపాటులు వారు పాడుకొనుచు వారి ఉపన్యాసములు వారిచ్చుకొనుచు, వారిగుస్తీ వారుచేయుచుండిరి. సాయంకాల మగునటికి సాల్పువారేరి. మూడవవారంగు నాటికి అన్నము పప్పువయ్యెను. నాల్గవారలెరు. డివిజనలో మేజిస్ట్రేటుగారి చర్యలేదు యేమియులేదు. గుస్తీ మాములుగానే జరిగెను. ఇంతటితో సారాయుద్దగర గుస్తీమానిజేసి కల్లంగుడియొద్ద గుస్తీయే నిశ్చయించినారు.

సంతలో విచేతనవస్త్రములు యేలంజరుకుండా అమ్మారు. ఇప్పటికి కొంతసంవలనము ముగ్రామమున కలిగినదని చెప్పు విచ్చును. ఇచ్చటి భోజనపుసామానులు శుద్ధఖద్దరువస్త్రములు ధరించి దేవునియెదుట మేళింపజేసిరి. తలకొకరాట్నము చొప్పున పెట్టి నూలు దివ్యముగా వడకుచున్నార. (ఒకవిలేజరి)

గోరక్షణము

ఈనెల 21 వ తేదీన లాహోరులో సమాజేశ్వరైన జయయతులలేమా సభియును మాలానా మహావీరు అహమదుగారు గోరక్షణ విషయమై ప్రసంగించుచు నిల్చు చెప్పియున్నట్లు యీనెల 23 వ తేదీన ప్రచురింపబడిన ఆంధ్రపత్రికయందు ప్రకటింపబడినది. “గోవధ భురాహలో విధింపబడినది. దానిని మహామృదీయు లెవరును మానకక్కరలేదు. గోసంరక్షణ నిమిత్తం హిందూమహామృదీయమైతిని కలిగించితనని గాంధీగారు చెప్పిరి. అదియే నిజమైనవో గాంధీగారు నమ్మకప్రవామొనరిరి.”

ఈనైవేద్యములలో మాలానా మహావీరు అహమదుగారు పాఠపాటుపడుచున్నారు.

గోవధ మునల్పానులయొక్క ముఖ్యవిధిగ మహాభురాహ నందు జిప్పబడి యుండలేదు. కావున సమాజ, భురాహుపత్నిము. బోహ (ఉపవాసము) జకాత్ (ధర్మము) వల్ల రా విఘటవలె మన మెల్లము గోవధ నాచరింప నశక్తింలేదు.

గాంధీమహాత్ముడు గోసంరక్షణ నిమిత్తమై హిందూమహామృదీయమైతిని కలిగించితిని చెప్పియుండలేదు. ఇందుకు మారుగ వారు గోసంరక్షణనుసూచి యిట్లు చెప్పియుండిరి.

“గోసంరక్షణ నిమిత్తము మహామృదీయులతో లేము క్రింద సఖ్యపడెయుండలేదు. వారికెవ్వ కాలములో వన హిందువులు తోడ్పడినవో వారంతటవారే మహాయుధులు ప్రేమచేత గోహింస మానికేరరు”

ఇంతేకాక మహామృదీయులుకూడ యాదేశములలో గోవధను మానుట ఉచితమైయున్నది. పవిత్రమై: హిందూని మిక్కిలి ఉపయోగకరమైనటువంటిన్ని గోవును మనము వధింపజేలే? మరియు మనసోదరులగు హిందువుల మతమునుగూడ గౌరవించుట మనకు బాధ్యత యొప్పును. మతగురువులగు మహామృ

దుగారు పొరుగున నుండు గాతరమతస్తులతో నైకమత్యము కలియుండవలయునని చెప్పియుండిరి.

అట్టిసందర్భమున పొరుగుమతస్తులతో వైమత్యమునకు గారణముగ గోవును వధింపజేలే? ఏకాదశులైన సోదరు లిగువులలో నొకడ భోజ్యపదార్థముగ నల్పజంతువు నొకదాని నతిగౌరవముతో లెంచుచుండెనని యనుకొనుడు. రెండవయాతడడు తానిని చంపవలయునని నిశోధించినవో నెంతటికలహము సంభవించునో యూహింపుడు. అట్టికలహమును పురికొల్పటకంటె ఆజంతురక్షణచేసి వాటిమైత్రిని కాపాడుకొనుట ధర్మముకాదా?

నామహామృదీయసోదరులు మాలానా మహావీరు అహమదుగారివలె కానపోక, తేజముయొక్క, వికమత్యమును పాటించి, గోరక్షణయొక్క అవసరమును, ఉపయోగమును చక్కగా గమనించి గోవధను మానవలయునని నేను ప్రార్థించుచున్నాను.

సయ్యద్ ముహమ్మదు

ఏలూరు మ్యునిసిపల్ డైరునును ఎన్నిక రాజా భుజంగరావుగారు

ఏలూరు పౌరవాఙ్మయిని ఎన్నికలో తమ స్వవిషయమును పేర్కొనుచు మ.రా.రా.శ్రీ శ్రీరాజా భుజంగరావు పంతులుగారు సత్యమును మలుపువలె 18-11-21 వ తేదీన ఆంధ్రపత్రిక కొకజాబు వ్రాసిరి. నిజము తెలిసికొని అందలి విషయములు విరుద్ధముగా నుండక మానవు.

ఏలూరులో రేటుపేయరు సంఘము ఒకటి గలదు. దీనికి రాజాగారి సోదరుడు మ. రా. శ్రీ. మంత్రిపాడ వెంకట్రాయయ్యగారు కార్యదర్శి. ఈ సంఘము ప్రజలలో గౌరమును పలుకుచున్నది. సంపాదించుకొన బాలకులను జేవచ్చు మునుపలె నిలిచియున్నది.

పౌరవాఙ్మయి ఎన్నికకు భాగ్యము ఈ రేటుపేయరు సంఘమువారు పునఃవిమర్శించి ఒక సభచేసి రాజాగారి పౌరవాఙ్మయిలుగా నుండవలయునని తీర్మానించిరి. పౌరవాఙ్మయిలవదికి ప్రయత్నించుట తనకు అసమ్యక్ మయినవో రాజాగారు, రేటుపేయరు సంఘమువారి తీర్మానమును తిను అసమ్యక్త విల తెలుపలేదు? లేక రాజాగారి యుద్దేశము కార్యదర్శియగు తమ సోదరులకు తెలియదా?

ప్రకృతియన ఏలూరు పు.వా.శుద్ధ్యసంఘమున పెక్కండ్రు జన్మించి నాలుగు చేరియుండుట చేత నేనీవారి దత్తపూర్వకముగా జేవలెను” అని రాజాగారు వ్రాసిరి. పౌరవాఙ్మయిల వర్గాభిమానుల కలకలము కాని మిగతా అందఱును వారును మిత్రవాదులునై యున్నారు. వైశ్యులు బ్రాహ్మణులు గలిపి సగమువైగ గలరు. శ్రీ బడేటి వెంకటరామయ్య నాయుడు బి. యం. ఎల్. గారి పక్షపాతిగిరిత మగు స్వజనాభిమానును, వారి నిరంధర పౌర సేవయు, శాంత స్వభావమును, న్యాయశీలతయు పరిపాలనా కాలమును బట్టియే పౌర ప్రతినిధి లెందరును లెసి జయజయ ధ్యానములతో అన్యక్షణిగా ఎన్నుకొనిరి.

“నేను స్వయముగా మాచేయును గారితో చెప్పియుండగా నాపక్షాత్తులందు నాపేరితర లుపపాదించ వాలేనిరాకరింపలేదో గోచరించుట లేదు. నే నన్ను లేనికాలమున నాచేరు బయలుపెట్టి నన్నుమానింప తలంచి చేసిన కృత్రిమకార్యముగా నేను భావించుచున్నానని రాజాగారు వ్రాసిరి. అధ్యక్ష పదవికి వీరి నుపాదించినది శ్రీ డాక్టరు శోగయ్యకర్తగారు. బలపరచినది ఈడగ వెంకట్రావు పంతులుగారు. వీరుభయలు సుప్రసిద్ధ అహమదువారులు

రాజాగారును వీరును ఒక వర్గములోని వారు. నిరంతరము యుద్ధములలో కలసి పనిచేయువారు. పౌరవాఙ్మయిల పదవికి నాయుడుగారు రాజాగారును అధ్యక్షులు.

రాజాగారి నాయమును బాధ్యతను పెద్దయనుష్యులు ఉపపాదించి బలపరచివచ్చును నాయుడుగారు నిరాకరింప గలరా! ఒకవేళ నిరాకరించిన ఎన్నికలయనపిచ్చుట నాయుడుగారు నిందులుకారా? ఎన్నికలు వైన నిరాకరించినయలకు సభలు తీర్మాములు జరిపి తిరిగి ఎన్నికలు గావలయునని దొరతనమువారిని దేధాపరా? అధ్యక్షపదవి తమకు అసమ్యక్త అయిన పౌర సంఘములకు రాజాగారు తమ అసమ్యక్తని వ్రాత మూలమున విల తెలుపలేదు? నాయుడుగారు ఆపదవికి వారు ఒకరిని మాచుటగాని లేక కార్డులు వ్రాయుటగాని జరిపియుండలేదు.

పునఃపరిమన రేటుపేయరు సభచేసి రాజాగారిని పౌరవాఙ్మయిలపదవికి తీర్మానము చేయించినది వీరి సోదరులు. ఎన్నికలు జరుగునపుడు రాజాగారిని, యుపపాదించి బలపరచినది వీరి మిత్రులు. నాయుడుగారితో ఒకప్పుడు జెప్పి తరువాత మార్పుకొన కూడదా?

శ్రీ రాజా భుజంగరావు పంతులుగారికి చెరువునుపదవి కూడదనిగాని లేక వారు తగనిగాని మాకు పట్టుటగాని దుభి మానముగాని లేదు. ఈ పదవికి వారును అర్హులనియు దేశాభివృద్ధియ పాటుపడువారిలో ఒక గనియు రాజాగారి నెరిగినవారికి వేళే చెప్ప నక్కరలేదు.

నరాల శైలి దేవేంద్రుడు మ్యునిసిపల్ కాంసిలరు

ఆంధ్ర పత్రిక

1921-వ సం॥ డిసెంబరునెల 5-వ తేది

సోమవారము

దేశభక్త లాలా లజపతి రాయ

గారి నిర్బంధము

స్వతంత్ర దేశభక్తుడను, అఖండత్యాగిశీలు డును, సుప్రసిద్ధ నాయకమణియు, దేశీయమ హాజనభాద్యక్షుడును, గాంధీమహాత్మునికి కుడి భుజము నగు, లాలా లజపతిరాయగారు మొన్నటి దినము లాహోరు నగరమునందు అరెస్టుజేయ బడెనువార్త, హిందూదేశమునందు మాత్రమే గాక పాశ్చాత్య ప్రపంచమునందుగూడ భావోద్వేగము గలిగింపక మానదు. లజపతిరాయగారిని యారపు, అమెరికాఖండములందు అత్యంత శ్రావణముతో జూచెదరు. హిందూదేశస్థితిని పాశ్చాత్య ప్రపంచమున కెరుకపరుచుటలో లాలా లజపతిరాయగారికన్న నెక్కుడు పట్టుదలతో కృషిసలిపినవారింకొకరు లేరు. నాగరికప్రపంచ సానుభూతినిబడయుట హిందూదేశమునకు లాభ కరమని, లజపతిరాయగారికి దెలియును. కాని అతడెన్నడును, హిందూదేశము స్వయంకృషిచేయు మన స్వరాజ్యమును సంపాదించుట అతడు ముందు లెక్కచేయదు.

అందుచేతనే లాలా లజపతిరాయగారు గ్రహించి నిరర్థకముగా గాంధీమహాత్ముని సహాయ నిరాకరణోద్యమము నారంభించినప్పటికీ, లాలా లజపతిరాయగారు వారికి కుడిభుజమైనిలచి సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి నిరంతర కార్యదీక్షాతత్పరులై పాటు బడుచుండుట, జగద్విదితము. అట్టి నాయకమణిని నిర్బంధించుట, సహాయనిరాకరణోద్యమ ప్రాబల్య మునకు నిదర్శనమని గ్రహించవచ్చును. అఖిల భారతీయనాయకులను సయితము అధికారులు నిర్బంధింపవలసి వచ్చుటచే, జాతీయోద్యమము కడపటి యంతరమున ప్రవేశించినదని చెలువ వచ్చును. దీనిని చాలగనే, గమ్యస్థానము జేరుట యగును. ఉద్యమబలము తడవలంబకులకన్న ప్రత్యేకము కెక్కుడు బాగుగ గోచరించును. హిందూదేశమునందు రాష్ట్రములందును, అధికార వర్గము గనుక అతడున్న భీతిని జూచి, జాతీయోద్యమవిజయము త్వరతో జేరవలెననియు, అది సిద్ధింపకుండ నాటంకపడుచుటకు సర్వకయత్నములను కావించవలయునని వారు తలపెట్టి రనియు, స్పష్టమగుచున్నది. దేశమున గలిగిన ప్రజా ప్రభోధము నెదుర్కొనుటకు అధికారవర్గమునకు రెండు మార్గములు గలవు.

మొదటి మార్గము, ఫలప్రదము నగు మార్గము ప్రజాభీష్టమును నెఱవేర్చుట. ఈ మార్గము నవలంబించుట కధికారవర్గ మంగీకరించుట లేదు. రాజప్రతినిధిగారి కీ మార్గము రుదించుట లేదు. రెండవ మార్గము, నిర్బంధ విధానావలంబనము. ఈ మార్గముపై వారు తమదృష్టిని కేంద్రీకరింపజేయుచున్నారు. దీనివలన తాత్కాలికముగ కొంత లాభమున్నటుల గనుపించినను, కరోక్షముగ నిది జాతీయ ప్రభోధమునకే విశేషముగ తోడ్పడునని ప్రపంచ చారిత్రము వెల్లడి జేయుచున్నది. హిందూదేశమునందు దానివలన నిర్ధారణ యయినది. కాని, చారిత్రము నేర్పడి పాఠములు, హిందూ

దేశమున తృణీకరింపబడుచున్నవి. ముందు వెనుకల సరయుక, దేశమునందు దొక్కమార్గమునే అనుసరించుచున్నాడు. అధికారు లనుసరించేది వద్దటికీ ప్రజలు జంకక, ధర్మబద్ధులై, అహింసాపథము నవలంబించి, ఆత్మశక్తిని కనుజూచుచో, అంతికాలములో విజయము బడసెద రనుటకు సందియము లేదు. ప్రస్తుత సందర్భాన్ని తో, సుప్రసిద్ధ నాయకుల నెకరివెంట నొకరిని ప్రజలమధ్యనుండి గొంపోవుచున్నారు. అందుచే ప్రజల నిజశక్తి కరీక్షకు వచ్చుచున్నది. నాయకులు లేకున్నను, ప్రజలు త్వరలో తమ గమ్యస్థానము జేరగలుగుదురా? ఇదియే ప్రస్తుత సమస్య. నాయకులను ప్రేరేపించిన దేశభక్తి ప్రజలలో నెంతవరకు వ్యాపించిదియు, కరిశోధింపబడును. ప్రజలందరును స్వరాజ్యభావ ప్రపూరితులై, తత్పరిత్యక్తి స్వధర్మావగాహన మూలసాధనమని నమ్మి పని జేయుచో గమ్యస్థానము జేరుటకు కాలముబట్టును. ప్రజలలో నంతర్గతమైన స్వపరిపాలనాశక్తి, నిర్మాణమునందు వెల్లడియైన కొలదియు స్వరాజ్యస్థాపనము జరుగుచుండును. వ్యదేశ ప్రతిదీక్షయు, జాతీయ విద్యావ్యాపనమును, గ్రామసంచాయితల నిర్మాణమును, నడవచాన నిషేధమును, పూర్తియగు కొలదియు, స్వరాజ్యము బహిర్గత మగుచుండును. స్వధర్మము ననష్టించుటకును, కరధర్మము విధించి నిర్బంధ శాసనముల సతి క్రమించి స్వరాజ్యము ననుభవించుటకును, సామర్థ్య మొదపురు. దౌర్జన్యమునకు తావులేకుండ జేయుటకు ఏలగును.

నాయకులతో బాటు ప్రజలును దేశభాద్యతలను నిర్వహింపవలసి, ప్రజాశక్తి పూర్ణ రూపమును దాల్చుటయు. నాయకులను తొలగించిన కొలదియు ప్రజల భాద్యత యనుమడించుచున్నది. దేశమందంతటను ప్రజల నిర్మాణశక్తి బహిర్గతమగుట యవసరమగుచున్నది. ఇందులకు గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములు మొదలు రాష్ట్రీయ సంఘములవరకు ధర్మబద్ధమగు సంచలనమును తదేకదీక్షతో గమకరచుట ముఖ్యము. ప్రజాశక్తి యారీతిన వికాస స్ఫూర్తిని జూపుచుండ, నాయకులు తొలగినచో, క్రొత్తవారు వారిస్థానము నాక్రమించెదరు. ప్రజలు నిర్బంధములపాలయిన, వానిని సరకుజేయక స్వరాజ్యసిద్ధికి కృషిసలిపెదరు. అప్పుడు, స్వరాజ్యసిద్ధి నెవ్వ రాటంకపరుప గలిగెదరు? నాగరిక ప్రపంచము హిందూదేశ కార్యదీక్షజూచి, యచ్చెరువొందక మాననా? లాలా లజపతిరాయ గారి నిర్బంధవార్త, భారతీయుల కార్యదీక్షను బలపరుచుట కెంతయు తోడ్పడునని విశ్వసించెదము. రాజదోహ సభాశాసనము, లాహోరులో నడుచుచున్నది, కంబాలు రాష్ట్రపు కాంగ్రెసు కమిటీసభ్యులు ప్రస్తుత స్థితిని చూచి చుటకు సమావేశమయిరి. సభ జరుగుచుండగ, లాలా లజపతిరాయ, కే. సంతానము, డాక్టరు గోపీచంద్రు, మలిక్ లాల్ గార్లు అరెస్టు జేయబడిరి. రాజదోహ సభాశాసనము, బహారంగసభలు గాక కమిటీసభలు జరుగుటకుగూడ నడ్డమువచ్చును గాబోలు. వాగ్బంధమున్న, సంపూర్ణ నుండవలయునుగద. నిర్బంధితులు, శిక్షింపబడుచుండుటకు సందియములేదు. రిడింగు ప్రభువుగారి కిప్పుడు గావలసినది, న్యాయసమర్థనము. ప్రజాసౌఖ్యప్రవర్ధనమంత ప్రధానమయినదిగాదు. స్వాతంత్ర్య సంపాదనముకొరకు కృషిసలిపెడివారిపై, నిర్బంధశాసనములను తప్పక ప్రయోగింపవలయును. రాజనీతి యాదకకు వచ్చినది. తీవ్రనిర్బంధములకు గడంగెడి సమయమేమి? యువరాజుగా రీదేశమున కరుదెంచిన సమయమే.

వాలంటీరుల సంఘములను నిర్మూలించవలసిన దీ తగుముననే. నాయకుల స్వేచ్ఛను తొలగింపవలసిన దీ తగుముననే. ఇక్కార్యము పూర్తియైన పిమ్మట, యువరాజు వర్తలనము జయప్రదముగ కొనసాగును. కలకత్తాలో నుపన్యసించుచు రోనాల్డు మే కభువుగారి కరిపాలనమునందు తరుకు సంపూర్ణ విశ్వాసము గలదనియు, వారికి తాము ప్రోద్బలము నొసగుచుంటిమనియు, ఇంకను సహాయ మవసరమయ్యెనేని, ఇందుకొరకు ఫలప్రదమగు చర్యల నవలంబించుటకు తాము పూచీకడదమనియు, రిడింగు ప్రభువుగారు పోవుచిరి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము లవలంబించెడి నిర్బంధకార్యములకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడదని జేటపడినది. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధిచూర్చి హిందూదేశము జూపుచున్న ఆసక్తిని రిడింగు ప్రభువుగారు తెలుల గ్రహించుచున్నారో, కాశీనగరమునందు వారిచ్చిన యుపన్యాసమున వెల్లడియయ్యెను. ప్రస్తుత రాజ్యాంగ సంస్కరణములను సమర్థించుటకు వారు కుతూహలము జూపిరి. సంస్కరణ విధానము ప్రజలకు విశేషాధికారమును ప్రసాదించెననియు, సక్రమాభివృద్ధి కెంతయేని అవకాశ మొసగెననియు, ఇటులయ్యును హిందూదేశమునందు హృదయ పూర్వకముగ తోడ్పాటు సంస్కరణముల కొనగ నందులకు తాము విచారించుచుంటిమనియు, రిడింగు ప్రభువుగారు పలికిరి. సంస్కరణములకు దేశము తోడ్పడనందులకు కారణమేమియో, రిడింగు ప్రభువుగారు సూచించియుండలేదు. రిడింగు ప్రభువుగారిని సంతృప్తిపరచిన సంస్కరణములు దేశము నెంతమాత్రము తృప్తిపరచి యుండలేదనియు, జన్మస్వాతంత్ర్య సంతక్షణమున కీ సంస్కరణములు మార్గము జూపకున్నవని ప్రజలు నమ్ముచున్నారనియు, సంస్కరణము లొసగిన స్వపరిపాలనము నాయమాత్రమును సారవిహీనము నని ప్రజలెంచుచున్నారనియు, రిడింగు ప్రభు వింతవరకు గ్రహించకుండుట శోచనీయము.

తాము దేనిని సరియని నమ్మినచో దానిని నిర్వహించుటకు పాటుబడెదమని, రాజప్రతినిధిగారు తమ నిశ్చయమును దెలిపిరి. అంతియకాని, ప్రజాభీష్టము ననుసరించి ముందునకుచుటకు పాటుబడెదమని వారు సూచించియుండలేదు. ఇందును బట్టి ప్రజల స్వయం నిర్ణయాధికారమును గుర్తించుట కెట్టి యాతురము పాలకులలో కనుపింపదనియు, పూర్వవాసనలు వారి నింకను విడనాడలేదనియు కంటిలానులకమగుచున్నది. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి, ప్రజలస్వప్రయత్నములపై నాధారపడవలసిన యావ్యత యధికమగుచున్నది. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును మూర్ఖుటకు, మహారాష్ట్ర దేశమున కొంతవడి కడలిక గలిగినది. ఇందునిమిత్తము యోచనలు జరుగుచున్నవి ఇందు కొరకు ప్రయత్నించెడివారెవ్వరయినను, ముఖ్యము తమములను కనుగొనవలెను. ఏకాగ్ర్యక్రమముయినను ప్రజల స్వధర్మానుష్ఠానమున కనుకూలముగ నుండవలెను. వారి స్వశక్తిని పెంపొందించుకాధీనతను తొలగించునదిగ నుండవలెను గాని, మరల వారిని శాసనసభలలోనికి గొనిపోయి కరాధీనతను పెంపొందించునదిగ నుండగూడదు. ప్రస్తుత కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును ప్రజలించు పూర్తి జేయుకున్నను, వారి కార్యదీక్షా ఫలితము స్వరాజ్యసిద్ధికి దోహద మొసగుచున్నది. ఎక్కుడుదీక్షతో పాటుబడిన, ప్రజలు త్వరలో గమ్యస్థానము జేరక తప్పదు. అందుచే ప్రజలను వెనుకకుగొనిపోయెడి సలహాలనిచ్చి, త్వరితముగ జరుగుచున్న దేశభివృద్ధి నాటంకపరుచుటవలన, మితిలేని హానిగలుగు

నని గ్రహించుటధర్మము. అన్నిటికన్నను, అహింసావ్రతాచరణము నిష్కర్షగ జరుగుట అత్యంతావశ్యకము. ఇందువిషయమై శ్రద్ధవహించనియడల, మొదటికే మోసమువచ్చును. జాతీయోద్యమపు పటుత్వమే దోలగిపోవును. గాంధీమహాత్ముడు, ఈమారు వెలువడిన యంగుఱిండియా పత్రికలో అహింసావ్రతావలంబ నావశ్యకతనుగూర్చి కడు గూఢము ముచ్చటించియున్నాడు. లజపతిరాయి ప్రభృతుల హెచ్చరికలను, హితమును, స్వయముగ నాలకించెడిభాగ్యము ప్రజలకికమీద లభింపకున్నను, దేశమాతకొరకు వారు మానముతో ధరించెడి బాఢానుభవమే, ప్రజల కెక్కుడు ప్రోత్సాహకరముగ నుండగలదు. వారనుభవించెడి కష్టములు, ప్రజల దృఢనిశ్చయమును పెంపొందించును. సత్వరస్వరాజ్యప్రాప్తికి, లజపతిరాయి ప్రభృతుల నిర్బంధమును ప్రజలు భావినూచనగ బరిగణించెదరుగాక!

మద్యపాననిషేధము : గాంధీమహాత్ముని ప్రశంస

అమెరికాలో మద్యపాననిషేధోద్యమ విజయమునకు మూలకారకులైన డాక్టరు బాఫ్ నను గారు ప్రపంచవర్తమానము సల్పించు హిందూ దేశమున కీటివల వచ్చియుండిరి. హిందూ దేశమునందు వారు విశేషముగ అభికారులతో కలసి మెలసి తిరుగుట తటస్థించెను గాని జాతీయనాయకులతో సత్కరించుటకు వీలులేకజోయెను. గాంధీమహాత్ముని వారు స్వయముగ కలసికొనకనే, వెడలిబోయిరి. సహాయనిరాకరణోద్యమము, మద్యపాననిషేధమున కమితముగ తోడ్పడెనట నిర్వివాదాంశము. ఈసంగతిని ప్రభుత్వాధికారులును, వారి ఆనుయాయులును గూడ అంగీకరించుచున్నారు. డాక్టరు బాఫ్ ననుగారు, సహాయ నిరాకరణావలంబితో సంక్రమించక బోయినను, మద్యపాననిషేధోద్యమమునకు సహాయము చేసిన అత్యంత సహాయమును గుర్తించెనని, వారు గాంధీకి వ్రాసిన యీ క్రింది లేఖను బట్టి గ్రహించవచ్చును. "మీ దేశము నుండి వెడలుచున్న పుడు, హిందూ దేశము నమద్యపాననిషేధాభివృద్ధిని తద్వారా ప్రపంచమునకును మీరు జేయుచున్న అద్భుతసేవను గూర్చి నామనము యోచించుచున్నది. ఉద్దేశమునకును, ప్రయోజనమునకును, కద్ధతికిని అంటియుండిడిలోపముల నన్నిటిని మిసహాయించగ, ఒక్క విషయము స్పష్టముగ గమనించుచున్నది. తాము రెండుసంవత్సరములలో మద్యపాన సంస్కరణ విషయమున జేయగలిగినవని, ప్రపంచ చారిత్రములో నేయొక్క పురుషుడును ఆకాలములో జేయగలిగినదానికన్న సధికమని చెప్పనగును. నేను మిమ్ములను గలిసికొని ఈ లేఖలో దెలుపగలిగిన సంగతులను స్వయముగ జెప్పలేకబోయినందుల కెంతయు చింతించుచున్నాను." ఈ కారణమును గావించుటకు రెండుసంవత్సరములయినను ఎట్టి లేదనియు, అనేకమంది ప్రచారకులు నిరాకరణోద్యమ విప్రస్వభావముచే ప్రేరితులై యిక్కార్యమును నెరవేర్చిరినియు, దీనిని నిర్వహించిన కారవము వారికి జెందుననియు, గాంధీమహాత్ముడు యంగుఱిండియా పత్రికలో వ్రాసెను. సహాయ నిరాకరణోద్యమ స్వభావమును గ్రహించక నిరర్థకముగ దానిని నిందించెడివారు, బాఫ్ ననుగారి వంటి సాత్త్వికప్రముఖుల ప్రశంసను గుర్తించి, ఎక్కుడు బాధ్యతతో మెలగుట భావ్యము.

పంజాబు నాయకుల నిర్బంధము

దేశభక్త లాలా లజపతిరాయిగారు

ఈ నెల 3-వ తేదీని లాహారులో అరెస్టు చేయబడినది.

పంజాబులో అమలునందున్న రాజద్రోహసభల చట్టమును తీరస్కరించు విషయమై యోచించుటకు పంజాబు కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులు లాహారులో తమ కార్యాలయమున దు ఈ నెల 3-వ తేదీని సమావేశమైరి. సభ జరుగుచుండగ పంజాబునాయకు లగు లాలా లజపతిరాయి, కె. సంతానం, డాక్టరు గోపీచంద్ర, మాలికు లాలుఖాగార్లు అరెస్టు చేయబడిరిని అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సువారు తంతివార్తను పంపుచున్నారు.

మితవాద సభానిరోధము

సంయుక్తరాష్ట్రములలో మితవాదులసభ సభి కారు లాపివైచినందులేకు, సిటిజనుపత్రిక కాగ్రహము గలిగినది. ఈపత్రిక మద్రాసు మితవాదుల యభిప్రాయమును వెల్లబెప్పుచుండును. తమకెంత విరుద్ధముగ నున్నను, రాజకీయపక్షముల సక్రమ సంచలనమును తా మెకట్రమని, కీడింగుప్రభువు గారు పంజాబు వాణిజ్యసంఘమువారి ఎదుట నుపన్యసించియుండిరి. అయోధ్య బాపగచట్టమును గూర్చి రయితులు తమయభిప్రాయమును తెలుపుట, సక్రమముగాదా యని, ఈపత్రిక ప్రశ్నించుచున్నది. సక్రమాందోళనము సీరితిన నిరోధించినందులకు, సిటిజనుపత్రిక తనయ సమ్మతిని ఖండితముగ దెప్పుచు, ఇట్టి నిర్బంధములు కొనసాగుచో, వ్యవహార మే మగునో తెలియదని, సూచించినది. మితవాదు లేర్పరచిన సభ సయితము ఆగిపోయినందులకు, వారి కాశ్చర్యము గలిగియుండవచ్చును. కాని, తదితరుల కిది యొక వింతగాదు. స్వాతంత్ర్యమున కీతియన నిరోధము గలుగుచున్నపుడు, మితవాదులు కేవలము అసమ్మతి దెలుపుటతో సంతృప్తిజెందెదరా, లేక అంతకన్నను ఫలప్రదమగు మార్గ మేమయిన నవలంబించెదరా?

స్వరాజ్యతీర్థానము

ట్రేడు యూనియను కాంగ్రెసుసభలో స్వరాజ్యమునుగూర్చి చర్చించునపుడు, సభ్యులమి తోత్సాహమును కనపరచిరి. తీర్మానోపపాదకులగు చమకలాల్ గారు, స్వరాజ్యము చేహరినపుడు విదేశ యంత్రాలయాధికారుల కిరకుత్యము నిలిచిపోయి, కార్మికులకు సౌఖ్యము గలుగునని నుడివిరి. యూరపియను హైందవ రైల్వే కనివారల కక్షమున ప్రసంగించుచు, భారతీయుల జన్మస్వత్వ మగు స్వరాజ్యమునకు తా మెల్లరును అనుకూలురమని, మిల్లరుగారు నుడివిరి. కార్మికులీతీరున స్వరాజ్యసిద్ధిని కోరుచున్నపుడు, జనసామాన్యాభిప్రాయ మెటులున్నదో గ్రహించవచ్చును. ఇట్టి స్థితిలో ప్రజాశయసాఫల్యమునకు కాల మెంతయో పట్టునా?

స్థానిక వార్తలు

యువరాజగమనము: యువరాజుగారు పూర్వపు సిపాయిలను పింఛనుదారులను పరీక్షిచేయునప్పుడు వారు పూర్తి దుష్టులతో రావతెను. వారిప్రాచుర్యము వారివద్ద తేనియెడల మామూలుదుస్తులు ధరించవలెను. ఇందుకొరకు కొత్త దుస్తులు కొనరాదు. ముక్కు లేని ధరించినను పతకములను తప్పక ధరించవలెను. (ప్రచురణసంఘము)

పబ్లిక్స్ కు గాభా మెత్తిగాలికి సహాయాత్మ మొకసంఘము నియమించుటకు గవర్నరుగారు పూనుకొన్నారు. దీనికి గా|| ఎ. పి. పాతో గారభ్యుత్సాహం నందురు. సింపుల్, రెస్టాంటర్, కివరాపు, సి. పాన్న సామి నాయకు, ఎ. రంగనాథ ముదలియాక్, క్రెస్టానాయకు, జి. వంధనం, సి. నరేశ మొదలి యారు భాగ్యహిత్ సయద్ దివాన్ అబ్దుల్ హాజీ బహదూరుగారు సభ్యులుగనుండురు. ఈసంఘముయొక్క పని సలహా నిచ్చుటమార్గమే. (ప్రచురణసంఘము)

ఎక్సైజు పరిపాలనము: ఆరెబుల్ రావుబహదూరు పాతోగారి అధ్యక్షత క్రింద ఎక్సైజుపరిపాలనములో సలహా నిచ్చుటకై యీ క్రిందివారు సభ్యులుగ ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి. 1. జే. యాఫ్. సింపులుగారు 2 యె. యి. రెజ్ కావ్యుగారు 3 పి. కివరాపుగారు 4 సి. పాన్న సామి నాయకుగారు 5 ఎ. రంగనాథ మొదలియారు 6 దివానుబహదూరు యం. కృష్ణానాయకుగారు 7 జి. వంధనంగారు 8 సి. నరేశ మొదలియారు 9 భానుసామెలు సయ్యదు దివాను అబ్దుల్ రహితు సామెలుబహదూరు (ప్రచురణసంఘము.)

దక్షిణ హిందూస్థాన సాంఘిక సేవక సంఘము: ఈ సంఘముయొక్క ద్వితీయ సమావేశము క్రైస్తవమునామంలో జరుగును. దక్షిణహిందూస్థానములోని ప్రతిసంఘమువారును యిద్దరుగాని యింకను మైగానాని ప్రతినిధుల పంపవలయును. ఎవరైత వ్యాపకుల యిచ్చ నిచ్చుచున్నచో కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి యుత్తరువుతో నలుల జేయవచ్చును. ఏమైన ఉత్తరప్రత్యుత్తముల జరుపువాడు ది. గజేంద్ర మొదలియారుగారు శైకటరీ పోస్టు బాక్సు నెం 140 మద్రాసు అని వ్రాయవచ్చును.

గౌ. శర్మగారి పర్యటనము
గౌ. శర్మగారు యీనెల 2-వ తేదీని నాసిక్ చేరిరి. వీరివల్ల మూడుదినము లందిరివల్ల పూనా శాంతి.

విదేశ వార్తలు

వాషింగ్టన్ మహాసభ

విషయ స్థితి

2 డిసెంబరు:—జపానువారు తమకు నాటికి 70 వంతుల పెద్దదొడ్లు గానలయు ననుచున్నారు. వీరింతయులైన పెద్దదొడ్లు లుండుకొన నేంతుట సకారణముగ లేదని బ్రిటిషు అమెరికా ప్రతినిధుల యుద్దేశము. ఇట్లు కోరుట కేవల కాపకీయోద్దేశములు గలవని ఎంచుచున్నారు. హంటింగ్టన్ సభ ముగిసిన జపానువారు ఇంకను ఎక్కువ నాకల నుంచుకొనుటకు బ్రిటిషుఅమెరికాల సమ్మతి నొంద నెన్నించుచున్నారు. ఇందువలన జపానువారి సద్భావములనుగురించి శంక వాడముచున్నది.

చేరన్ కాటోగారు.

జపాను వాదము

చేరన్ కాటోగారు జపానును స్వరక్షణార్థము 70 వంతుల పెద్దదొడ్లను నుండవలెనని స్వయముగ హ్యూగాకి దెలిపిరి. ఈకోర్కెకు జపాను మంత్రిమండలియు, రాజకీయవేత్తలును తమసంపూర్ణాంగీకారమును దెలిపిరి కాటోగారు నవించిరి.

ఒకజపాను ప్రతినిధి, ఈసమస్య విషయమున ఆయుధ నియమసభ క్లిష్టస్థితిలోనున్నదని నడిపెను. ఎట్టకేలకు బ్రిటిషు, అమెరికా ప్రతినిధులు దెలిసిన నూచనల నంగీకరించెదనియే ఇంకను ఆకాశేకముగలదు.

హ్యూగారును, అమెరికను ప్రతినిధులను ఈవిషయమును గురించి బుధవారమున 3 గంటలవరకు చర్చించిరి. ఈదినమున బొల్బురుగారును, కాటోగారును, హ్యూగారును గలనీ ఈ విషయము చాలవరకు చర్చించిరి. జపానుబొల్బురు గారిండు సుభ్యు కర్తవ్యదని నాక్రమింపవచ్చును.

నాకానిర్మాణము

ఆంగ్ల దేశమునకు లాభకారి

డిసెంబరు 2:—హ్యూగారు ప్రభుత్వమున నాకానిర్మాణము కొంతకాలమువరకు నాపుటకు గాను నూచించిన విధానము ఆంగ్లేజుల చాల లాభకారిగ నుండెనని కనుగొన బడెను. ఇందువలన హ్యూగారి నూచనలన్నియు నిష్ప్రయోజనములు గావచ్చును. నాకానిర్మాణము 10 వత్సరములవరక కాపియుంచనలెనను నూచన ప్రకారము ఈపద్ధతివల్లములో ప్రాతనాకలస్థానమున క్రొత్తనాకలను నిర్మించుకొను సాధికారము గలదు. బ్రిటిషు వారు 10 పెద్ద ప్రాతనాకల స్థానమున 12 ద్రెడునాటల నిర్మించుకొనవచ్చును. ఈద్రెడునాటలు ఒక్కొక్కటి 35000 బన్నుల బరువుండును. ఈ విధానము ప్రకారము అమెరికావారు 4 ద్రెడునాటలు జపానునా యొక్క ద్రెడునాటల మాత్రమే నిర్మించుకొనవచ్చును. ఇందువలన 10 వత్సరముల తరువాత గూడ నాకానిర్మాణమునందు బ్రిటిషువారే ప్రపంచములోనికెల్ల ప్రభుత్వములకు నుండును. ఆరువత్సరముల తరువాత నీస్థితి తలక్రిందులగును. అప్పుడు అమెరికావారు బలవంతు లగుదురు. ఈవిషయము నాంగ్ల రాష్ట్ర వేత్తలు గనిపెట్టి అమెరికనువారికి దెలిపిరి. ఈ నూచనల ననుసరించుట వలన సంగ్రామములు వృద్ధి నొందును గాని శాంతి కేవలములేదని అమెరికనురాష్ట్ర వేత్తలొక్కొక్కరినెరి.

రాష్ట్ర వేత్తలు క్రొత్తలకలలను చర్చించుచున్నారు. ఈకలలలోలక హ్యూగారు నూచించిన నాకానిర్మాణ నియమమునకు లోబడియే, ప్రతి మానుషవర్గముల లోకలను బ్రిటిషు అమెరికాదేశములవారు చెందెనీ పెద్దనాకల నిర్మించుకొను నిర్మాణకాలమును నిలువజెట్టుకొనుటకు వీలుండును లేక పోయిన యెడల నాకానిర్మాణ సామగ్రియు కాలమును నశించి పోవచ్చును.

క్రొత్తనూచనల ప్రకారము జపానువారు 'ముట్సు'ను ఉంచుకొనవచ్చును.

హంటింగ్టన్ సభికారము

డిసెంబరు 1:—వైసాప్రతినిధులు తమనివాసప్రదేశముల నుండి సభకు ప్రయాణమై పోవు సమయమున పెద్దవైనా దేశీయులగుంపు వారిని దర్శించి ఏమియు మరతులు లేకుండ సాంట గును వదలివేయవలెనని కోరవలెనని హెచ్చరించిరి. ఆగుంపునందు వైసావిద్యార్థులును వర్తకులును గలరు. సాంటింగును గురించి జపానుప్రతినిధులతో చర్చింప బోవుసమయము నీసం గతి తలపించెను. అల్లరు లేమియు జరుగలేదు. ముగ్గురు వైసా ప్రతినిధు లుపహ్యసము లిచ్చిన మీదట గుంపు వెదలిపోయెను.

ఆంగ్ల పత్రికా విమర్శనము.

డిసెంబరు 2:—జపానువారు ఎక్కువనాకలు గావలెనని కోరుటనుగురించి మైక్రుపత్రిక ఇట్లు వాయుచున్నది:—హ్యూగారు తమనూచనల దెలిపినపుడు కాటోగారు వానిని క్లాఫించిరి. తరువాత జపానుప్రభుత్వమువారు 70 వంతుల నాకలు గావలెనని కోరుచున్నారు. ఇందువలన జపానుప్రభుత్వమునందు భేదాభిప్రాయములు గలవని దెలియుచున్నది. జపానువారియెదుట రెండుబాట లున్నవి. స్వదేశమునందు నిరంకుశాధికారముతో ప్రవర్తించుచున్న దేశాక్రమణవిధానము నవలంబించుట యొకటి వాషింగ్టన్ సభోద్దేశముగు వరస్పర్మైత్రి వై సమ్మకముంచి విశాలభావములతో వర్తించుట మరొకటి. ప్రధమమున దెలిపిన వైసోద్దేశము ! టూకీయోప్రభుత్వమువారి న్యాయమునందు ప్రబలియున్న యెడల వాషింగ్టన్ సభాస్థితియు జపానుపురోభివృద్ధియు సందేహమునందు బడును. కాని ఊరక బేరమాడుటకు గాను జపానువా రిట్లుకోరి యుండవచ్చును స్థితికి వ్యతిరేకముగ నున్నది. కాని నిరాశావహముగ లేదు. అమెరికా ఆంగ్ల దేశములు జపాను వారి కోర్కెను బలముగ నిరోధించినయెడల జపానువారు మేలు నొనర్చినవారగుదురు.

జర్మను నష్టపరిహారములు.

బ్యాంకర్ల సమావేశము.

డిసెంబరు 1:—వాషింగ్టన్ నుండి 'ఫెడరల్ రిజర్వు బోర్డు'వారు బ్యాంకర్ల సమావేశమునకు తమప్రతినిధి నంపెదరు. ఈ సమావేశము నష్టపరిహారనిర్ణయసంఘమువారి యాజమాన్యమున మారకమును నిర్ణయించుటకుగాను జరుపబడును.

సర్ జాన్ బ్రాడ్బరీగారిభావములు

డిసెంబరు 1:—పారిసునందు సర్ జాన్ బ్రాడ్బరీ గారిట్లు నుడివిరి.—జర్మనువారు క్రమముగ కోరినగాని, నష్టపరిహారములనాయిదా నాపుటకు వీలులే. ఎంతవరకు వారట్లు కోరి యుండలేరు. ఈవాయిదాలను చాలకాలమువరకాపుటకు నష్టపరిహారసంఘమువారి కేకగ్రీవముగ సమ్యక్తింపవలెను. నేను ఇట్టివిధానమునకు సమ్యక్తింపను. ఇది మిత్రమండలివారికి నష్టదాయకము. మారకము-చాలవచ్చును గలగుట

డిసెంబరు 2:—వాయిదానిలుపుటకు ఆంగ్ల దేశము వారనుమతి నూచించుటవలన మేర మార్చిటునంతు విపరీతములు సంభవించెను. ధరలు చాలతగ్గెను. చాలచిన్న చిన్న బ్యాంకులకు చాలనష్టములు వచ్చెను. చాలవచ్చుములు గలగు నని యెంచుచున్నారు.

జర్మనుబుణ్ణిర్మాణము

డిసెంబరు 2:—జర్మనులకు బుణ్ణిర్మాణముగాక దేశమునంతట ఆర్థికవిషయములలో చాలచిట్కలు గలుగుచున్నవి. జర్మనులొకవలస 91 మిలియనులు బంగారుమార్కులను ఇంకను కలయలేదు. దీనినిగురించి చర్చించుటకు ప్రాన్స్ నకు ప్రతినిధుల నంపిరి.

ఫ్రెంచివారియుద్దేశములు

డిసెంబరు 2:—సర్. జె. బ్రాడ్బరీగారు నష్టపరిహారవాయిదాను ఆపవలెనని తామునూచింపలేదని నుడిపిరి. పరాసు ప్రభుత్వమువారి విషయమును దింకితక్రొత్తవిధానమును ఆలోచించుచున్నారు.

కలెండరులో కొంత మార్పు

డిసెంబరు 1:—సర్ హెన్రీ బార్బర్ గారు కలెండరులు కార్యాలయమున ప్రధాన ఏజెంటుగా నియమింపబడిరి. సి. టి. డేవిసుగారు అండరు ఏజెంటుగా నియమింపబడిరి. లెఫ్టి నెంటు కలనర్ జె. ఎఫ్. కార్మిక్లేలుగారు ఆధిక క్రాసు ఏజెంటుగా నియమింపబడిరి.

వర్షియను నూనె కంపెనీలు

డిసెంబరు 2:—స్టాండర్డ్ ఆయిల్ కంపెనీవారి కీయబడిన నూనెగనులు ప్రభుత్వమున బార్డియావారి కీయబడెను. ఈ తీరప్రక్రియా ఆయిల్ కంపెనీవారు వీనిని కొనిరి. ఇందు ఆంగ్లోపర్షియను కంపెనీవారి కమ్మ-వజోక్యము గలదు. వర్షియనుప్రభుత్వమువారు ఈ కంపెనీలధర్మాన్ని (క్రోసివేసి క్రొత్తగా నింకవర్తకై సమ్మయిత్నించిరి. అందుచే నాయాధికారము స్టాండర్డ్ ఆయిల్ కంపెనీ వారి కిచ్చెద మనిరి. కాని ఈకంపెనీవారు దీనినిగురించి సరిగ విచారించిగాని ఆ అధికారపుతముల నంగీకరింపదలచుకొనలేదు. స్టాండర్డ్ ఆయిల్ - పరిషియను కంపెనీలు మైత్రితో నీ విషయ

మును విచారించుచున్నవి. ఈ విషయమై రాజీకుదురదను భయము లేదు. ఏది ఎట్లున్నను దక్షిణ ఉత్తరప్రదేశాలలో ఆంగ్లో పర్షియను కంపెనీల కిందువలన బాధ లేదు.

ఆసియాలో కఠిన ఆల్లరులు

డిసెంబరు 2:—ఆహారపదార్థముల ధర హెచ్చైనందుచే వియన్నాయందు పార్ల మెంటు భవనము వెలుపల పనివారలు చాలఆల్లరులు గావించిరి. ఇందువలన చాలనష్టము సంభవించెను. చాల ఆంగడులు బోచుకొనబడెను. ఇంతవరకును 400 మంది ఆరెస్టుచేయబడిరి. ఆల్లరులు కొంత కాలించెను.

బిరిషునమన్య

ప్రభుత్వమువారి సూచనలు

డిసెంబరు 3:—ప్రభుత్వమువారిటీవల నూచించిన క్రొత్త మరతులు సిస్ ఫీస్ ప్రతినిధులకు దెలుపబడెను. వీనినిగురించి తమవారితో నాలోచించుటకు ప్రతినిధులు డల్లిను నగరమునకు జనుచున్నారు.

క్రొత్తపరిస్థితులు

డిసెంబరు 3:—గతదినమున సిస్ ఫీస్ ప్రతినిధులను ప్రభుత్వ ప్రతినిధులను సమావేశమై. అందువలన క్రొత్తపరిస్థితు లేర్పడినవి. సిస్ ఫీస్ రాయబారులగు క్రేలిన్ డబ్లిన్ డగ్లసుగారు క్రొత్తమరతులను దీనికొని డల్లినునకు వెదలిరి. దక్షిణ, పశ్చిమ బర్లిండునందు 27 పరగణాలకును అధినివేశరాజ్యములలో సమాన స్థానము ఇచ్చుటకును, కొంతకాలమైన తరువాత నెర్లండు పార్లమెంటునందు తేరుటకును జేరకుండుటకును అల్బ్రిటరువారికి నాక్కును వదలివేయుటకును, టైరను, ఫెర్మనాగుజిల్లాలయొక్క సరిహద్దుల నిర్ణయించుటకును, అచ్చట ప్రభావభుత్వముండవలె నను విషయమును చర్చించుటకు ఒకసంఘము నియమింపబడవలె ననియు ఈమరతులలో నుండవచ్చును.

సిస్ ఫీస్ టైటిలను వదలించుటకు దౌర్జన్యము

డిసెంబరు 2:—కొంతమంది సిస్ ఫీస్ టైటిలను డెర్బి జైలునుండి తప్పింపవలె నని ప్రాటినచ్చెనలలోను మోటారు బండలతోను ప్రయత్న మొనర్చిరి. ఈప్రయత్నము విఫలమాయెను. ఇందు పోలీసులనును, టైటిలను తప్పించుటకు వచ్చినవారికిని తీవ్రమైన పోరాటము జరిగెను. ఇద్దరు జాతీసువారు మృతులైరి. వారి నా సమయకు సంకటలు వేయబడియుండెను. 3 గ్గురు పౌరులు అనుమానమువలన నిలుపబడిరి.

సంధి కుదురు సూచనలు

డిసెంబరు 3:—క్రొత్తమరతులు కొంతవరకు పూర్గునే యున్నవనియు, వానివలన ఆంగ్లమంత్రివర్గమువారు సంధి నొనర్చుటకు మనఃపూర్వకముగ ప్రయత్నము లొనర్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని దెలియుచున్నదనియు సిస్ ఫీస్ ప్రతినిధులు నుడిపిరి. కాని ఇందువలన నెమ్మకలాభములు గన్పించుటలేదు. 2 వంతులు ఈ మరతుల కోప్పకొనరు. 2 వంతులు ఒప్పుకొనవచ్చునని తోచుచున్నది. ఈమరతుల త్రోసివేసినను ఇంకను రాయబారులు జరుపుటకు వీలుండును. సంధిసభలో వీనిని త్రోసి వేసినయెడల ఫిబ్రవరిమాసమునందే దెప్పికలు జరుగవచ్చును. సిస్ ఫీస్ లామోదించి, అల్బ్రిటరువారు తీరస్కరించినయెడల ఈ మరతులను చట్టము గావించురు. ఉత్తర, దక్షిణవిభజనలవారు తమలో తాము వివాదముల పరిష్కరింపుకొనెదరు.

నమి న ప్రాచ్య దేశములు

క్రైస్తవుల సంరక్షణ

డిసెంబరు 1:—వైటిషియాలో క్రైస్తవుల సంరక్షణను గురించి బాగ్రత్తపుచ్చుకొనుటకు పరాసు - తురుష్క సంఘ మొకటి నియమింపబడెను. వైటిషియాలో ప్రధానపట్టణములకు పరాసు అధికారులు వచ్చుటతోడనే క్రైస్తవపౌరులు భయము వీడి దేశమునందే నివసించుచుండిరి.

కెమర్లిట్టల యుద్దేశము

గ్రీసునుండి నష్టపరిహారము గోరుట

నవంబరు 29:—ఆంగ్లోరా ప్రభుత్వ విదేశాంగమంత్రి గారిని తురుష్క ప్రతికావిలేఖకుడు దర్శింపగా, తాము గ్రీసుతో సంధికోసమున్నట్లునుటలో యుద్ధనష్టపరిహారమును పుచ్చుకొని వీరెదమని వచించిరిట.

ఫ్రాన్సు-ఆంగ్ల సంబంధములు

డిసెంబరు 2:—ఇటీవల తురుష్క పరాసు ఒడంబడిక విషయములో పరాసు-ఆంగ్ల సంబంధములను గురించి

జేయబడిన వ్యాఖ్యానములకు ఆంగ్లాధికారుల శ్రమను గనబరచిరి. మిత్రమండలివారేకముగ నుండవలె ననియు, ప్రాంతీయ ప్రవర్తన దీనికి దూరముగ నున్న దనియు సాంగత్యములు చెల్లుచుండెను. ప్రాంతీయములకు పాక్షికములను సరిగ నమలుటాపెట్టినగాని ఈవిషయమై ఆంగ్లాధికారులును గల వ్యాఖ్యలభావము తొలగిపోవడము ఈ ప్రాంతీయ ఇంటి-ప్రభుత్వ విదేశాంగ మంత్రులు సమాజేశమై ఏకముగ ప్రవర్తించి వెంటనే సమీక్షాప్రచారమును స్వల్ప పరిమరింపవలె నని కర్మను ప్రభుగారు సూచించిరి.

ఈజిప్టు నమస్క

ఎల్లెన్నె ప్రభుత్వగారి భావములు.
డిసెంబరు 2:—కెయిరోయందు ఎల్లెన్నె ప్రభుత్వ వ్యాస సందర్శమున నిట్లు చెప్పెను. ఈజిప్టువిషయమై ఆంగ్ల విధానము ప్రభుత్వమునుండియు వికాసముగ నుండెను. భావి విధానమును గురించి మన మాదుర్గా పడనక్కరలేదు. ఈజిప్టు సమస్య త్వరలో సరిగముగ పరిష్కరింప బడును.

పాకి వాళ్లు

వి. యల్. కాశ్మీరీగారిట్లు వాయుచున్నారు.
క్రిందటి పర్యాయము చెన్నపురిలో పాకివాళ్లు సమ్మె జట్టినప్పుడు మనముపడిన యపధితినుజ్ఞాపకమున్నది. వారు కట్టుకట్టినయెడల పురపాలక సంఘమునా రేమియు చేయజాలరు. క్రిందటికంటే సమ్మెవాసులకు కార్మిక సంఘనాయకులసహాయ మే ముఖ్యకారణము గనుక పాకివాళ్ల కష్టసుఖములు విచారించుటవలెను.
(1) పురపాలక సంఘము పాకివాళ్లకు రూపాయికి 4 పళ్ల లియ్య నమ్యురు చుండును. తలకొట్టికొలుచుటచే చాలతక్కువ వచ్చును. ఇట్లు చాలకాలమునండి జరుగుచున్నది. క్రిందటిసమ్మె లో త్యాగరాయచెట్టిగారితో చెప్పియుంటిని. ఇట్టి అన్యాయ ము జరుగకుండ మాచుట పురవాసులబాధ్యత అయియున్నది.
(2) ఈపాకివాండ్రు వారి వైయధికారులు బహుశచ ముగ చూతురు. ఎంతకాలమునుండి పనిచేయుచున్న వారినయినను క్రిందటిసమ్మె పాకుపెట్టి బాధించుచుండును.
ఈరెండువిషయములలో సరియైనవిచారణ చేయుట కొకసంఘము నేర్పరచి పాకివాండ్ర కష్టసుఖములు విని నివేదిక నిచ్చిన బాగుండును.
నేను పాకివాండ్రు కొందరివద్ద తీసికొన్న సాక్ష్యములలో ద్వంద్వార్థముగా చెప్పినపని యర్థముగాక చేయలేకపోయినందు తును, నియోజింపబడినపని చేయనందుకు ఎవరితప్పులేకుండ బండి విరిగినందుకు, మొదలైన కారణములతో పాకివాండ్రు పని నుండి తొలగించినట్లు తెలియుచున్నది. జీతములు పంచివెట్టుచప్పుడు వైయధికారులు లంఘనములు గూడ తీసికొందురు.

కొవలెను.

నెల 1 కి రు 25 మొదలు రు 200 ల వరకు జీతము పుచ్చుకొని పనిచేయుగల గుమాస్తాలు కావలెను. ధరావత్తు క్రింద సామ్య కట్టవలెను. అర్థరాస్తాంపుతో దరఖాస్తు పంపు కొనవలెను.

Z అధికారి

(8271) పోస్టుకాన్స్టేబుల్ నెం. 2:2, మదరాసు

అచ్చుల సున్నది! త్వరలో సిద్ధమగును!!

1922 సం॥ నవంబరు 25 తేదీన

మహాత్మాగాంధీ, శ్రీ రాం లకు

పటములు అందు అర్జునులు అలెకా లాకలవు. కొలది లుపంపి, నుండుగ క్యా రెండరులు రిజిస్టరు చేసుకో మాత్రమేనుండింప వలెను. బదువున్నది గాన

నెల వ్యాకింగు పోస్టేజి సహా 12 అణాలు, మేలురకం కన్ట్రాక్ట్, గోరొజనం, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరం ధర సహాయముగ దొరకును.

తంబిలానము: క్రిష్ణరాజ్ అండు కో., 'కోలాకూర్' 256, చె నాబుకోర్ కోడ్, మద్రాస్

రాజ ప్రతినిధి వర్తమానము

కలకత్తా కార్పొరేషన్ సభ్యులకు ప్రత్యుత్తరము
ఈ నెల 3 వ తేదీ ఉదయం 'పబ్లికంటులకు రీడింగుప్రభు' దంపతులు కలకత్తా చేరిరి. స్టేషన్ వద్ద రోనాల్డుషే ప్రభుదంపతులు వారికి స్వాగత మొసంగిరి. ఉచిత గౌరవములు జరిగెను. బెల్గంజోరునందు ప్రజలు ఉత్సాహముతో ప్రభువులకు స్వాగత మొసంగిరి.

కార్పొరేషన్ స్వాగతప్రత్యుత్తరము
3 వ తేదీ మధ్యాహ్నము కలకత్తా కార్పొరేషన్ సభ్యులు రాజప్రతినిధికి స్వాగతప్రత్యుత్తరము సమర్పించిరి. అందలి ముఖ్యంశము లీక్రింద పొందుపరచబడినది.

"మీరు ప్రతిసంవత్సరము నీలుచేసికొని కలకత్తాలో చాలకాలముండెదరని నమ్ముచున్నాము. వర్తకవిషయములందు భారతీయుల యొక్కయు ఆంగ్లేయుల యొక్కయు సహకారము మిగుల లాభకరముగనున్న ప్రస్తుతము కార్పొరేషన్ వారు పురము నందలి నీటిపై మున్నగు విషయములందు ప్రజలకు అధికమగు సౌకర్యములను కలుగజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈసందర్భమున ఇండియాప్రభుత్వమువారిని మేము ధన సహాయము కోరినప్పుడు మీరు మామెడల సానుభూతి కనపరచెదరని నమ్ముచున్నాము. మీరు అసాధారణ మగు సామర్థ్యము ప్రజ్ఞగలిగిన రాజప్రతినిధులు. మీ పరిపాలనమునందు ఇండియా ప్రభుత్వపు ఉన్నతాశయములు సఫలము లగునని నమ్ముచున్నాము"

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

నాపతీయునకు రీడింగుప్రభు పతీయునకు మీరు నందనములు సమర్పించుచున్నాను. ఈ పట్టణ మందలి విశ్వవిద్యము, వర్తకము, పరిశ్రమలు, గ్రామము తూర్పు ప్రపంచము నందు ముఖ్యపట్టణ మనమాటను సూచించు చున్నది. ఈ పురి సంపద చరిత్రను భారతసామ్రాజ్యాధికారులు గమనింపకతప్పదు. రచయకు య్యాశ్రమము నుండగించి, మీ విశ్వవిద్య అభివృద్ధిచూచి మీ వృద్ధయౌవనార్థక స్వాగతము పొందగల సంతోషావకాశములు నాకును రీడింగు ప్రభుకి ని పలు మారు సంభవించునని నమ్ముచున్నాను. ప్రపంచమునందు నుండరగు పురములకు ప్రఖ్యాతి కాంచినగరములలో కలకత్తా సర్వమొకటి. రెడ్డిగోడు వాపురా బ్రిడ్జి ప్రాంతములందలి వింత కొలుపు సౌందర్య మెవ్వనిహృదయము వంజింపజేయదు. ఈ నగర సౌందర్యమును సౌకర్యములను మీరు చక్కగ అభివృద్ధి పరచెదరని నమ్ముచున్నాను.

ప్రస్తుతము వంగరాష్ట్రప్రభుత్వపు ఆర్థిక పరిస్థితులు చక్కగ లేవు ఇండియా ప్రభుత్వము నకు చెల్లించవలసిన మొత్తమును క్రిందపరచునది కూడ పోరముండెను. సామ్రాజ్యకాననభాగము యెట్లు చేయుట కంగీరించిరి. ఇట్టి ఆర్థిక పరిస్థితులలో మీరు కొన్ని క్రొత్తములు ప్రారంభింపుప్రయత్నించుచున్నారు. ఈవిషయమై రోనాల్డుషే ప్రభువుగారు తమ ప్రభుత్వసభ్యులతో కలసి ఆలోచించి తగువిధమున సహాయ మొనర్చుదని నమ్ముచున్నాను. ప్రభుత్వమునారు ప్రాథమిక విద్యా వ్యాప్తి కొరకు చేయు చున్న ప్రయత్నములకు వారి అభినందించుచున్నాను. మీ ఉద్దేశములు కొనసాగునని నమ్ముచున్నాను. విద్య, విశ్వవిద్య విషయములందు మీ సంగము చక్కగ అభివృద్ధి చెంది యున్న ప్రపంచమునందు కలకత్తానగర మున్నదియను ప్రఖ్యాతితో విరాట్టుని నమ్ముచున్నాను.

రాజకీయవిషయములు

నాపరిపాలనము క్రింద నీసామ్రాజ్యము, సోయలు కొప్పు లాభములు పొందుదురను నమ్మకమును మీరు మీ స్వాగతప్రత్యుత్తరమునందు తెలియపరచిరి. మీరు నూతన అట్టినమ్మకము కలదు. ఈనమ్మక ముండుటచేతనే, నేను గౌరవమగు ఉన్నతాధికారమును వదిలి ఈదేశమును పరిపాలింప నంగీకరించితిని. భవిష్యము నుభయగ నుండునను ద్వైతము నాకుగలదు. నేను రాజప్రతినిధి పదవి నంగీకరించినప్పుడు ఇండియానందు అతాంతి అధికముగనున్న విషయము గుర్తుకుండును. కష్టకరమగు నాఅధికారధర్మ నిర్వహణమునందు, మీరు నాయుడల ప్రకటించిన నమ్మకము, నాకు ద్వైతము ఉత్సాహము కలుగజేయును. రాష్ట్రీయకాననభాగలో ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులగురించి రోనాల్డుషే ప్రభువుగారిట్టివల ముచ్చటించిరి. ఈ సందర్భమున ఒక మాట చెప్పట అవశ్యము. రోనాల్డుషే ప్రభువుగారిపట్ల నాకు

సంతూర్ణముగ విశ్వాసము నమ్మకము గలదు. నేను నాప్రభుత్వము వీరికి అన్ని విధముల సహాయ మొనర్చుచు సానుభూతి ప్రకటించుచుండెదము. కావున రాష్ట్రము నందు చట్టముల ఎడల గౌరవము కాంతి స్థాపించుటకై రోనాల్డుషే ప్రభువుగారు తగుచర్య పుచ్చుకొనెదరని నమ్ముచున్నాను. ఆవసరమైనచో శాంతిస్థాపనమునకై ఇండియాప్రభుత్వమువారు తగుచర్యల నవలంబించి అన్ని విధముల మీకు తోడ్పడెదరని నేను వాగ్దాన మొనర్చుచున్నాను.

రాజకీయ వ్యాపార ప్రాముఖ్యము గల కలకత్తావంటి నగరములలో, ఒక రాజకీయకక్షకుడేరనివాడు, భయపెట్టి నిర్బంధించి తనవలె ప్రవర్తింప చేయుట దుస్సహము. ఈ విషయమై నా అభిప్రాయములు పలుమారు ప్రకటించితిని. కలకత్తాప్రజలు ప్రభుత్వమువారితో తోడ్పడి వారికి అన్ని విధముల సహాయముచేయుచుండెదరని నమ్ముచున్నాను.

మీ రోసుగిన స్వాగతమునకు తిరుగ వందనముల సమర్పించుచున్నాను. నా పరిపాలనము క్రింద భారతదేశపు విశ్వవిద్యము, దేశీయలసౌఖ్యము అభివృద్ధి చెందవలయు నని నే నెల్లప్పుడు ప్రార్థించుచున్నాను.

నేల్పుయువరాజుగారు

బికానీరు, లాల్నారు, డిసెంబరు 2:—ప్రాతకోటయందలి గంగానీవాసు నగరములో ఈ దినము మహారాజుగారు యువరాజుగారికి విందుచేసిరి. నగర ఆతిథ్యమునందుగ నలంకరింపబడినది. 112 మంది విందుకు ఆహ్వానింపబడిరి.

మీరు మా సంస్థానమును గౌరవించినందుకు నేను మీకు కృతజ్ఞుడను. 16 ఏండ్ల క్రిందట ముద్రసిద్ధులకు మీజననీ జనకులు మాసంస్థానమునకు ఆరుదెంచెయ్యుండెను. ఈలోపల భారతదేశము సంతూర్ణముగ మారిపోయినది. ఈమాన్యుకత్వమేమో నాకుగోచరింపదు. భారతస్వదేశ సంస్థానాధిపతుల వంశపారంపర్యపు రాజ్యక్తి జగత్ప్రసిద్ధి. స్వల్పసంఖ్యాకులు త్రోవోప్పి ప్రవర్తించినను, ప్రాచ్యదేశములలో సామ్రాజ్యపజలకు రాజ్యక్తి మెండు. మీ బోటి రాజకుమారుల సందర్శనాలాభముగా నీ రాజభక్తి బలపడును. భారతదేశపు వృద్ధయము రాజ్యక్తి పూరితమై రాజించుచున్నది. రాజీరెండు చున్నది. రాజసంకతి వారి రాక దేశమున కెంతో మేలును చేయును. నగర మనోరమ్యము (వేరు, సంతోషము, ఉత్సాహము, స్నేహము, సద్భావములను కలిగియుండును. అని మహారాజుగారు పుష్కరించిరి. అంతట యువరాజుగారు లేచి ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

పురుకోటసంస్థానపు స్వాగతసందేశము

నవంబరు 19 వ తేదీన పురుకోట సంస్థానమువారు యువరాజుగారికి స్వాగతసందేశమును తంతీవార్త చేసిరి. నేల్పు యువరాజుగారు తమకృతజ్ఞతను చెల్లుపును ప్రత్యుత్తరమును బంపిరి.

రాజభక్తులను రక్షించుట

పురుకోటప్రజలు రాజప్రతినిధికి తంతీవార్తను బంపుట పురుకోట, డిసెంబరు 2:—నిన్న పురుకోట సోరులు రాజప్రతినిధికి తంతీవార్తను బంపిరి.

"రాజభక్తులను సంతూర్ణముగ రక్షించెదనని మీరు దృఢముగా బలికినపలుకులకు పురుకోట సోరులు మీకు వారికృతజ్ఞతను చెల్లుపుచున్నారు. ఆతిథ్యముల పాఠములనుండి పురుకోట రాజభక్తులను మీరుక్షీణింపవలయునని మేము చేసుచున్నాము. మా రాజుగారు మాదేశమునకు తిరిగివచ్చుటకు మీ రాంగీకముల పన్నిటిని తొలగించియున్న గాపావలయును. విజ్ఞాపనను బంపుకొను చున్నాము."

పారిశ్రామిక పదర్శనము

ప్రజలకు పారిశ్రామికపాఠశాలల గూర్చి తెలియజేయుటకు ఇటీవలపాఠశాలలో తయారైన వస్తువులు ఖర్చు కాగలదులకును మాంటుకోడ్లోని లాలిహాలులో 10 వ జనవరి 1922 ప్రాంతముల నొకప్రదర్శనము నెలకొల్పుబడును. అభివృద్ధి శాఖామంత్రిగారు దీనిని తెలుచెదరు. ఆయాపాఠశాలాధికారులు తమ ఖర్చుమీదనే వస్తువులను పంపవలెను. ప్రదర్శింపబడు వస్తువులన్నియు అమృతమునకు సిద్ధముగ నుండును. పాలకోట లోని అంధుల పాఠశాలలో తయారగుచున్న తివాచీలు గూడ ప్రదర్శింపబడును. (ప్రచురణసంఘము)

వృత్తాంత లేఖలు

పితాపురం

డిసెంబరు 1-వ తేదీన పితాపురం గ్రామములో శ్రీమతి ఉప్పలూరి అగస్త్యగారి యాధిపత్యమున నొక శ్రీమతలసభ గావించ బడినది. గ్రామము 600 మంది శ్రీమతల సభకు విచ్చేసిరి. చాల మంది ఖద్దరు వస్త్రముల ధరించిరి. దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు అస పాతవాడ వస్త్రమును గూర్చియు, అందు శ్రీమతల ముఖమున గమనింపవలసిన విషయముల గూర్చియు తమ సహజగాన విద్యా వైభవముతో నుమారు రెండుగంటలవఱకు సుపర్యసించిరి. చీరాల పేరాల పాతల సహాయము సభలో రు 50 ల వరకు చందలు వసూలయినవి. ఇంకను చాలమంది వాగ్దాములజేసిరి. ఆదినమున శ్రీయ్యత యజ్ఞుల్లి జగ్గన్న శాస్త్రిగారి యాధిపత్య మున యొక హిరంగ్యసభ జరిగెను. అందుగూడ దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారే సుపర్యసించిరి. గ్రామము 2 వేల మంది కంటకు విచ్చే సిరి. (ఒకవిలేఖరి)

కొత్తూరు వార్తలు

డిసెంబరు 1:—23-11-21 వ తేదీన మాత్రమునకు శ్రీ యొక చెరువువాడ నగరింహముగారు విచ్చేసి అసహాయాద్యుల మును గూర్చి యసపర్యసించిరి. పాతలయందు చాల ప్రబోధము లుల్లిడి.

వారు 24-11-21 వ తేదీన మా తాలూకాలోని తాళ్ల వూడిలోను 25 వ తేదీన కేరవల్లిలోను, 26, 27 తేదీలయందు కోనూరుమీది, చిక్కాపల్లి, తాడిపల్లె గ్రామములందు ప్రస్తు తిస్తు ఉత్తమమునుగూర్చి యసపర్యసించి ఏతద్ గ్రామపాలకులకు మాతనక క్రింద గలవఱజేసిరి.

24-11-21 తేదీన దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు విచ్చేసి మా త్రములోని శ్రీమతలసభను ఇతిహాస ప్రార్థనక మొన వసవ్యా సముచిత స్వరాజ్యముకై పాటుపడవలయు నని ప్రబోధించిరి. చీరాల, పేరాల నిధికి మా త్రురచందరి సోదర, సోదరియలును సుమారు నూటయేబదిరూపాయల వాగ్దానము చేసిరి. సామ్యు చాలవఱకు వసూలైనది. మా తాలూకా గ్రామ పాలకులందు స్వరాజ్యభిలాష దిగియున్నట్లు గాంచుచున్నది. (ఒకవిలేఖరి)

కావలి

డిసెంబరు 2:—కావలి సారాయి అంగడిని, లోండ ప్రియారి నెలలో మహమ్మద్ మరీక్ అనునొక రెండువందల చిల్లర రూ పాయలకు పొడిచుండి, ఆ వెనుక, అంగడి పెట్టుటకై విశ్వప్ర యత్నము చేసినను ఇల్లుగాని, స్థలముగాని కొరకనందుక, ఆయా అధికారులకు అనేకమాన్ద తనకష్టములను తెలుపుకొనుచు తన కంగడి పెట్టుటకు వీలులేకుండు అసహాయాద్యులము నుండునందు నాటుకొని యున్నదని (వాసికొని, తన డిపార్ట్ మెంట్లము మూడువందల చిల్లర వాచును ఇత్యదులను, మనవి ఆర్డరు పం పుకొనినా. ఒక ఆర్డరైనను ఏలాటి ఫుల్లెరువుగానికెను. ఇటీవల ముడియొకరు పెండ్రుమూలకముగా సదరు అంగడిని పొడిచారు. అప్పుడైనను ఇతరనిధి ఏమనిచిచ్చాయువారులేరు. ఇతనిని అడుగ కనే పెండ్రును మంజూరుచేసికట్లు తెలియుచున్నది. ఆ వెనుక ఈ మరీక్ అను నతనికి, తనకు బాకీయందు రు 2000 ల చి ల్లరను ఇవ్వవలసినదిగా నోటిసచ్చి సర్కారువారు చర్రాస్తిజప్తు చేసినారు. చర్రాస్తి అంతయు రు 10 ఖరీదు. ఇందు బంగారుపని తేయువాడుగాన, అంగడిసామానులు జప్తు చేయబడినను. అందు బంగారుపని కొరకెను. అది పోటీనుకట్టిలో ఇవ్వెట్లగువారి విని, సరి ఇవ్వెట్లగువారివిగాను ఉండటవలన, వాడు మామ్రు పత్తములతో కొట్టకు పుగిడుచున్నాడు ఇక రు 10 అస్త్రీ వేల ము ఎవ్వరికో ఎవరుకొనుదో మాడవలసియున్నది. ఒకవిలేఖరి

పెద్దాపురం వార్తలు.

(స్వకీయవిలేఖరి నుండి)

డిసెంబరు 2:—నిన్నటి సాయంకాలము గాంధీ జాతు నందు వాక్తర గట్టిల కలపతి రావుగారి యధ్యక్షతక్రింద కాంతి వైస్యమును సెలవిల్లుటకు గాను బహిరంగసభ జరపబడినది. ఆట్టి వైస్యముయొక్క అధ్యక్షతను గురించిన్ని ఆ వైసికులు గమనించవలసిన విషయల గురించిన్ని శ్రీయ్యత కేశవరపు కామ రాజుగారు ముచ్చటించిరి. ఇప్పటివఱకు 100 మంది వైసికులుగా జేరి. యొకను జేరుచున్నారు. ఇదివరలో మా గ్రామమున సెల కొల్పబడిన రామదండూలో చేరనవా రందరు కాంతివైస్యములో చేరుదుకో లేదో చూడవలసివున్నది.

మా తాలూకాలోని ప్రెడికేటు వేల మొదలొకరు కాలభగ్గము నొందిరి. పెద్దాపురం డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు ప్రస్తుతం ఆ హోదాపనులు చేయుచున్నారు. ప్రస్తుతమున్న

బోర్డుమొదల కాలము 80-82 వ తేదీతో అంత్యమగును. గావున అంతవఱకు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారే ప్రెడికేటు పదవిని అధిష్టించెదరని తెలియుచున్నది.

పెద్దాపురం మునిసిపల్ టోటలెటు కలెక్టరుకు మునిసిపల్ సంఘమువారు అనవసరముగా నున్న అకాలముగా నున్న కిస్తీసామ్యు మాపుచేసెందుకుగాను ఆ సామ్యు మునిసి పాలిటికి, మాపు చేయుటకు వోటు నిచ్చిన మొదలగు ఇచ్చు కొనుటకు డిక్రీ చేయించగోరి కొందరు లేటు చేయటం దావా చేయుటకు కథముగా నున్నట్లు తెలియుచున్నది.

మైలవరం

స్వరాజ్య ప్రాప్తిగోరకు సహాయ నిరాకరణోద్యమము ప్రారంభయ్యునది మొదలు, మాగ్రామ ప్రాంత వాస్తవ్యులు గూడ తమద్యమమునకు సానుభూతి చూపుతూ, ఖద్దరువస్త్రము నభివృద్ధి చేయుచు, త్రాగుడు మాన్పుటకు ప్రయత్నములు చేయు చు, నిండుత్సాహముతో ప్రారంభింపన్న స్వరాజ్యమునందు సంపూర్ణ వికాసముతో, ప్రయత్నములు జరుపుచుండిరి. మా గ్రామము లందరేకమై యాసంవత్సరమునకు కల్లునుకాణమును పాటగడదనుకొనిరి. ఒకరు పాటుపడి కల్లునుకాణమును ప్రతిష్ఠింప జేసెను. తదాది గ్రామముల కట్టుకట్టి, విజయ వాడ వాస్తవ్యులగు దుకాణదార్లకు, భోజనవజ్జనాదులకు వసతి కుడుకుండ, దుకాణమున కిల్లుకొరకుండ, దుకాణము పెట్టుకొనుటకు మేడ తిడకలు సహితము యీ గ్రామము నందు దొరకకుండచేసి సంపూర్ణజయమును పొందిరి. కల్లు దుకాణదార్లు చేయునది లేక, యీ గ్రామముల కొందరు, తన యాదులను కొనిరనియు, తడక లడ్డము పెట్టుకొని దుకాణము పెట్టుకుంటే, ఆరడకల నవహరించిరనియు, త్రాగుట కొరకు దుకాణముదగ్గరకు నెరిరి రానియ్యటతెదనియు నేర మారోపణముచేసి, తొమ్మిదిమగ్గొంద చార్జీయచ్చి నోటి నులు బారీ చేయించిరి. ఈ నెల 13 వ తేదీ బెజవాడజాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద విచారణ జరుగును. జరుగనన్నదో తెలి యదు. “మీ గ్రామస్థులందరు ఏకాగ్రమునకు త్రాగుటలేక” యని యింకొక కేసును మా గ్రామస్థులందరిమీదకుండ ప్రయో గించెదరేమో. (ఒకవిలేఖరి)

ఖగ్గపురము

శ్రీ ఆంధ్రసహజములకు దుర్మితనంతర్గత దీపావళి పర్వ సందర్భమున, బంధు ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల పాలకవర్గము వారు చేసిన విజృంభి ననుకరించి, ఖగ్గపురమునందలి ఆంధ్రులవద్ద నుండి “ఆంధ్ర యజ్ఞసంఘము”వారు వసూలు చేసిన రుదా మొత్తము రు 54/11/-ను ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల పాలకవర్గ మువారికి పంపించియున్నారు. క్రిందటి సంవత్సరము రు 28/-ను ఆ క్రిందటి సంవత్సరము రు 5/-ను మార్చితే పంపించుటయు నీ కనవత్సర మంతపెద్ద మొత్తమును పంపించుటయు, బాడ గా నీ పురవాసులగు నాంధ్ర మహాజనులకు, జాతీయవిద్యా కర్తవ్యతయు, స్వధర్మ నిర్వహణభారమును పూర్తిగ విశదమయి నట్లును, ఆంధ్రజాతీయకళాశాలయందు గల యభిమానము గాథ మొనల్లును స్పష్టమగుచున్నది. చంచాలు వసూలుచేయుటలో వ్యవధి చాలకపోయినప్పటికిని, వై స.ఘమువారు తీసికొనిన శ్రేష్ఠకు చాల కుండసియును. ఖగ్గపురి నివాసు లగు నాధ్రులకు మే మొకటి విన్నవించుకోవలసి యున్నది. ఈ పురమునందు జాతీయోద్యమప్రచారమును చేయుచున్నది. “మహాత్మా” మి త్రుడందలియు” ఖలాఫత్ నిచ్చిక భటవర్గమును మృతినే అంబ యున్నది. ఈ సవయుగాంధీవేళ నెదియో యొక విధముగ ప్రతిజాతీయు నూ త్న సంచలనమును జూండు ముండ, నీపురమున, మన ఆంధ్రసంఘమునందు మృతినే దుర్బల నూరకమగు నుదాసీనత గానవచ్చుచున్నది. స్వరాజ్యోద్యమ నాయకుడగు గాంధీమహాత్మునిచే మనమాతృదేశ మెంతయో గౌరవముగ బాడబడుచుండ తత్ప్రక్రతులమగు వన మిట్టి దీక్షదళ యందుకుట చాలబాకరము. ఇట్టికొంతెను మాన్సి జాతీయో ద్యమమునం దాంధ్రభజకు మహాత్సాహమును గలవారేనీ, మాతృభూమి యగు నాంధ్రదేశమునకు ప్రత్యవసరమునందును పరి పూర్ణసానుభూతిక జూపుచు సర్వవిధసహాయ మొనర్పగలసా మర్థ్యము నాంధ్రులు పొందునట్లు జేయుటకై ఆంధ్రయజ్ఞసంఘము, స్థాపింపబడినది. ఖమారు రెండువందలమంది యు త్సాహాయకు లగు యజ్ఞకు లిసంఘకార్యనిర్వహణభారమును వహించియున్నాడు. ఈసంఘమువారు తమకార్యపరిశోధిక నను సరించి ప్రస్తుతము జాతీయోద్యమభాగములగు జాతీయవిద్యాప్ర చారమును, మద్యపానవిషేధమును మూడు రాత్రిపాతకాలల

మూలమునను విచ్చికభటలమూలమునను నిర్వహించుచున్నారు. మిత్రయత్నవిశేషమున జాతీయతాంబుదామి ఖగ్గపుర సామాన్యాంధ్రలోక మరుభూములయందుగూడ నవజీవనామృతమును వర్షించుచున్నదని వ్రాయట కంతయు నానందమగుచున్నది. కాని ఈ సంఘమును కొంద తాడేపించుటయే గాక అపనింద లను గూడ వేయ సాహసించుచుండి రని వ్రాయట కంతయు విచారమగు చున్నది. ఒకవేళ సంఘమునందే కొన్ని లోపము లున్న వానిని డిద్దుట మనవిధి. సంఘ వ్యవహారములను తనిఖీ చేయుటకు ప్రతి యాంధ్రునికీని సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కలదు. సంఘకార్యాలయమున కేగనచో నెట్టి సంశయముల నైనను నివారణ జేయుటకు సంఘపాలక వర్గమువారు తయారుగ నున్నారు. కావున సచ్చింతతో వారంభింపబడిన యీ ఆంధ్ర యజ్ఞసంఘమును సర్వవిధముల పోత్సహించి తకభివృద్ధికై శక్తిసంపన్న లేక సాయపడి సంపూర్ణసానుభూతిని కలిగి యుండుటకు నాంధ్రమహాజనుల నెల్లఁ బ్రార్థించుచున్నారము. సకల కుభగుణపూరి శ్రీరామచంద్రమూర్తి ఆంధ్రయజ్ఞసంఘమునకు శుభప్రవాత యగుగాక. (ఒక విలేఖరి)

బందరువార్తలు

(ఒకవిలేఖరినుండి)

డిసెంబరు 2:— 26-11-21 తేదీన మతం బాలసుబ్రహ్మణ్య గుప్తగారిమీద 124 (ఎ) వి. పి. సి. క్రింద నేరముమోపి ఎడిషన్లో డిక్రీకు మేజిస్ట్రేటుయొద్ద విచారణకు బెట్టిరి. మార్ల హోండురిపార్లరు, వాడ పుష్కరములో బెజవాడయందొచ్చిన రెండుపన్యాసములను, ఏలూరుపోలీసు స్టేషను పాడ్ కానిస్టేబిలు, వారు ఏలూరునందొచ్చిన రెండుపన్యాసములను జదివిరి. పిమ్మట ఆయా యజ్ఞసములవినినవా రిద్దరు ముగ్గురు సాక్ష్యము ఇచ్చి వారు. గుప్తగారు దొరతనమును హేయముగా పరికనందుకు 124 ఏ కేసుక్రింద ఛార్జీ చేయబడిరి.

29-11-21 తేదీన శ్రీగుప్తగారు తమస్నేహమెంటు నిచ్చిరి. 1-12-21 తేదీన పశ్చిమోత్తర సరిహద్దుప్రాంతము లగు మహమ్మద్ కయూమ్ సాహెబుగారియొక్క జడ్జిమెంటును, శ్రీగుప్తగారియొక్క జడ్జిమెంటును చెప్పకలసియుండెను. చాల మంది హిందూమహమ్మదీయసోదరులు కొర్టునొకరించిరి. కాని 2 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

2 తేదీన చాలమంది మహమ్మదీయ సోదరులు, హిందూ సోదరకులు గం 11 లకు కొర్టుకువచ్చిరి. రెండుకేసులయొక్క జడ్జిమెంటు విన నతికతుమాలై యుండిరి. అడిషన్లో డిస్ట్రి క్టు మేజిస్ట్రేటు, స్పీక్ గారువచ్చి పీఠముమెక్కి చెటి సంచర్చర ముగ్గుర కతికైతని సెలవిచ్చిరి. ఈ సోదరు తిద్దుర నేడు గం 2: ల రైలుకు రాజకు హోద్రవరము సెంటల్ జైలుకు తీసికొని పోవడినారు. పోలీసు యజ్ఞస్థలకులు ముందువెనుక నడచు చుండగా ఖమారు ఏబదిమంది రిజిస్ట్ర కన్స్టబులు కన్నుల పండువు సేయుచు తోడరా, చిలకలపూడి రైలుస్టేషనునకు ఈ రాజకీయనిష్ఠ ధితు తిద్దుర గొనిపోడిరి. మహమ్మద్ కయూమ్ గారు 19¹ ఏండ్లు పసివాడు. గారా ముగా బెరిగివాడు. తండ్రి సివిల్ సర్జన్ నెలకు 1200 రూపాయల యుద్యోగి. పీరు వారి జడ్జిమెంటు వినినవెంటనే సంతోషపడి, దైవమును ప్రార్థించిరి. శ్రీగుప్తగారు జడ్జిమెంటు చెప్పినవెంటనే, ‘ఇదివరలో ఆరు నెలల కతికైత కాలములో ప్రభుత్వమునకు ఆరు నెలలు పనిచేయవలసి యుండియు, రెండు మూడు నెలలు మాత్రమే పనిచేయించుకొనెను. కడమ నెల లంత యు, అనుభవించుచున్న ప్రభుత్వపు ఖర్చునది. ఈసారి రాజ మహోద్రవముతప్ప, యెచ్చటికైన పంపితే బాగుండు నేమో యని యనిరి. అంత వైయుత్తరువుప్రకారము రాజమహోద్ర వరము పంపవలసి యుండెననియు, ఆగోగ్యము సరిలేనిచో, నక్కడ యడిగిన యెక్కడికైన మార్చువచ్చని మేజిస్ట్రేటు గారు సెలవిచ్చిరి. అంత వారును సాహెబు గారు ను, సామెక స్థలముననే విచారింపబడి, కొన్నాళ్లు తాము కలసి జైలులోనుంటిమనియు, తమకు పక్షపాతియు లేకుండ సమముగ కతికైత యుండెననియు తాము మరల నొకస్థలమునకు గొనిపో బడుచున్నారననియు సంతోషించి- యొకేబడిలో రైలునకు గొనిపోబడి తమమిత్రులయొద్ద సెలవునై కొనిరి.

స్వరాజ్యగీతములు.

1-12-21 తేదీన భమిటిపాటి సత్యనారాయణగారును గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారును, మాపురమునకు విచ్చేసిరి. సాయంత్రము గ గె లకు తిలక్ జాతులో గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారు ఖమారు 1000 మందిసభ్యులకు కర్ణవేయముగా స్వరాజ్యగీతములపాడిరి. 2-12-21 తేదీన శ్రీలక్ష్మ ప్రత్యేకముగ గొడుగుపేట మల్లేశ్వరాలయములో శ్రీ సత్యనారాయణగారు స్వరాజ్యగీతములను పాడిరి. పంజాబు హాస్యలగురించి పాడు నప్పుడు కంట తడిపెట్టి శ్రీ శ్రీ. శ్రీశ్రీని, రాటమునకు జరిగిన సంభాషణ పాడుచున్నప్పుడు శ్రీలయొక్క, రాటముదెప్పు రాజ్యోత్సాహమును జీరింత బలవరచుచుండెను.

మదరాసు కార్పొరేషను నోటీసు.

తెండ్రు కావలెను.

కార్పొరేషనువారి ఎడ్డుకు 1922-వ సం॥రం 10-1-1922 మొదలు 10-2-1922) నెలకు కావలసిన 125,000 పౌనుల ఉలవలు...

జయమొందిన తెండ్రుదాడు పై పరిశ్రుత ప్రకారము, తాను నొచ్చేర్చుటకు తెండ్రులు అంగీకరించిన 3 దినముల లోపు అగ్రిమెంట్ వ్రాసి యిచ్చివలెను.

బుడ్లను బాగుగా ఉడికించినప్పుడు, చెల్లెలైకి వచ్చుటకు వీలుక గలదుగాక, ముక్కలు భాగము వరకే వాటిని నిండించవలెను.

హైదరాబాద్ మొట్టమొదటి నగరానికి కార్పొరేషన్ 2-12-1921.

రాజకీయ గ్రంథములు

Table with 2 columns: Book Title and Price. Includes titles like 'భారతవస్తు చరిత్రముల చరిత్ర', 'స్వతంత్రజీవనము', 'స్వరాజ్యసంగ్రహము'.

డేవేంద్ర ప్రచురణాలయము, 17, నారాయణ మొదలిసిద్ధి, మదరాసు.

మానవని వ్యవస్థాపనలు

గాంధీమహాత్ముడు ఎస్సీసీయే తెడ్రెవై ప్రతినిధిలో, బొంబాయి అల్లరులలన కానరాత్రికమునై తాముచేసు కున్న ఏర్పాటులయ విచ్చిన్నమయిపోయెనని నడిచిరి.

గాంధీగూడ తాను వివేకనియే యెంచుచున్నాడు. కనుకనే ఆయన ప్రజలను వివేచనలేకుండ తన సమసరించవల దని పలుమారు చెప్పుచున్నాడు.

గనుక ఈమార్గము ఇతరదేశములలో గాంధీమహాత్ముని వంటి వివేకమాన్యుని కనుగొనబాలమని చెప్పుట తిరస్కారము కాదు. ఆయనయందు మాత్రతీతమయిన గౌరవము ప్రేమయు యున్నను ఇట్లు చెప్పులసినందుకు తా మా పణ వేడవలసి యున్నది.

సృష్టిలోని నానారూపములను, ఏకోనారాయణస్వరూ పమున మూర్తీభవించేయటకు, జుత్తుప్రయత్నించుచు, వర్ణ కుల, సంఘ, జాతి సామాజ్యభేదముల నతిక్రమించి యిష్టము ప్రపంచమునంతట సంఘభవించునట్లు మొదలొడిగి.

మెలంగబాలకుండిరి. పరీక్షాసమయమున తమప్రభువున వరతిరి. అట్లువారు చేయుచునని ఆయనకు తెలుసును. అయితే యింకొక గంకరి.

కనుక ప్రస్తుతము ప్రపంచ సమస్య యారితినయన్నది. ప్రపంచమున గొప్పనాయకులకున్న చాలదు. ప్రపంచమున సంఘభావమును నేర్పుటకు అట్టివాళ్లనుగే గాని అంత తిట్లో చాలను.

అట్టిసంఘమునే హిందూదేశమిచ్చుడు తలపెట్టియున్నది. ఈదేశభావస్థితి యీసంఘముమీదనే యాధారపడియుండును.

బందరు డి॥ మునము కొర్కులో

S. C. 842 of 21. చిట్టా ఆంజయ్య:-వాది. Vs. వొడుగు వాగ్గు కల్లె గా:- ప్రతివాడు. తిమ్మక ఒప్పా గావు గారిచే ప్రతివాడు (వాండ్లలి యిచ్చిన నోటాను వాది ట్రాన్స్ నగరు పొంది నదరు నోటు మొత్తం ఆనలు పొయిదాల్గు 48-70 లకు ప్రతివాడు మీద యీనెండున దావా నాఖలు చేసివాడు

కావలెను.

నెల 1 కి రు 100 లు మొదలు రు 500 లు వరకు జీతము ప్రయ్యగొని పనిచేయగల ఏజంటు కావలెను. ధరాధర్మ క్రింద సామ్యకట్టకలెన రెండుఆణాలు స్థావరతో దరఖాస్తు పంపుకొనవలెను.

X పత్రిక (8271) పోస్టుభాగ్య నెం. 212, మదరాసు.

ఆంధ్రులకు మహాత్ముని సందేశము

"స్వరాజ్య కాంగ్రెసుకు ముందే ఆంధ్రు లెల్ల గు హిందీభాషను చక్కగ నేర్చుకొనవలెను." మహాత్ముని కాంక్షను పూర్తిచేయుడు. తక్షణం ప్రస్త కముకు గాను ప్రాయముడు.

- 1. గావ్విభావబోధిని (తెనుగు లిపి) చహాత్మాజీయొక్క పీఠికలది. 0-1-0
2. రాష్ట్రభాషామంజరి 0-2-0
3. హిందీబాలబోధిని 0-2-0
4. మొదటినాచకము తెనుగు అర్థమునక 0-3-0
5. రెండవనాచకము టిప్పుణముతో కూడా 0-4-0
6. స్వదేశీగానము అర్థమునక 0-3-0
హిందీప్రచారకార్యాలయము, ౧౧౩, బిగ్ స్ట్రీట్, కేప్టికేసు, మదరాసు (8279)

భూతదయ ! భూతదయ !

మో॥ క॥ గాంధీ

నేను మితవాదులకు వ్రాసిన లేఖను గూర్చి చెప్పవలసివచ్చినందున లేదు. అందు మలబారులో జరిగిన విషయములు విశదీకరించుటగానివిగాని, నాము తెలిసి దెలియకగాని నేను వ్రాయలేదు. నా యెదుట నాకు వచ్చిన లేఖను బెట్టుకొని నేను వ్రాసితిని. ఆ లేఖలను జూడ భూతదయయను మాట గానించదు. పంజాబు వివాదముల మించిన భూతములు గన్పట్టెను. ఎవరు వెళ్లరాని ఆ మలబారులో జరిగిన భూతములూ కల్లు, ఖైదీలు ఉపరితర డక చచ్చిపోయిన వృత్తాంతమును విన్నపుడు తక్కిన వారి యన్నిటి కంటె వెక్కుబు హృదయవిచ్ఛేదము గావించెను. హిందువులు ద్వేషముచే కన్ను గానకున్నారు. ఈ ద్వేషము తాము వినుకంగలు కలన వృద్ధియగుచున్నది. మాపిశాల బలవంతులకు మతభేదముల జేయుటలేదని గాని భూతముల గావించుట లేదనిగాని నేనను. కాని ఆయమాయకులకు మాపిశాలవైగాని, నేరపులకువారి భార్యపిల్లలవై గాని పగ తీర్చుకొనుటకు నా మనస్సు ఒప్పుకొనదు. ఆ తప్పుచేసిన వారిని హింసించిన నాకు సంతోషముండదు. అట్టి ప్రత్యేక కారములు మానవవిధము లైవ.

నేనొక కేసును జెప్ప నక్కరలేదు. అంతటను కాంతి గావతనయే నేను గోరునది. ప్రభుత్వమునా లేమిజేయుచున్నది? సంరక్షణ జేయలేంతే కత్తిహింస మొదలయ్యాయే? లేకున్న వారు తేలు గల పని దండయను మాపిశాలను హిందువులను ప్రత్యేకముజేయుటయేనా?

పోనీ నిరాకరణవాదు లే మాపిశాలను ప్రభుత్వము వారిచేత నెట్టి అల్లరి ని ప్రారంభించి రుకొనుట. నాకు మాపిశాల ఆగ్రహమును వృద్ధిజేసిరా? ప్రభుత్వమువారు లుగచకుండ నేనైనా అడ్డవెట్టుచున్నారా? ప్రభుత్వమువారు నిరాకరణవాదుల నక్కడకు వెళ్ళనిచ్చి మాపిశాలతో మీ యుద్ధములు పొడిగించి చెప్పనీయ గూడదా? వారుతమవాదానుకు భిన్నముగనుడి (ద్రోహలేనవో వారిని వెంటనే కాల్చివేయ) సత్ప్రకర్షతో నుండునటుల ప్రభుత్వమువారు జేరేలై కుదురవెట్టుకొనవచ్చును. అందరిని చంపి నిర్జనముగా జేయుట, మరణియకదారి యుండ, నిరాకరణ వాదులు వెళ్లి కాంతి నెలకొల్పదను చెప్పుచుండనట్లుజేయుట యెంత భూతము, యెంత కరుణావిరహితమైన పని.

సమగ్రము కాన్యము కట్టమైనను నిరాకరణవాదులను అక్కడకు పోనిచ్చి మాపిశాలతో వాదించుటకు తగిన పనులు జేసినవో, బయటంచెదరుని నాకింతను ఆశగలను. వారియొక్క పరాక్రమ మెంత నుత్తీతమైనను దానిని మరణియకవిధమున బాగుగ సత్ప్రకర్షించవచ్చును.

మద్రాసు రాజధానిలో హిందువులు కాంత్యభివృద్ధి, యత్నించుటలేన మాపిశాలవైకరుణ జూప నేను గోరుచున్నాను. ఎవరోకొందఱు తప్పుచేసిరని, ఆరాతివాండరిని ఖండించువని వారి మతము చెప్పుటలేదు. వారు గూడ మోయకలసిన భారము గలదు. వారు మాపిశాల్యభావ మెరిగియు, మంచివానినిగ జేయ నుచేక్ష కళించిరి. అందుల కిప్పుడు మన మనుభవించుచున్నాము. వెనుక నుండు అలోచనలేకుండ, మాపిశాలను కనికరము లేకుండ, ఆ పిశాచమును అణగద్రొక్కవలసినదే యని మనమనరాదు. మాపిశాలు గావించిన భూత కృత్యముల వలన యిస్లాము మతమున కెంతయేని విపత్తుగల్గెను. హిందూ మతమును సమంతము మాపిశాలుచావలసినదే యని కోరుటవలన యిస్లాములో బాటు సమముగగ్గింగము నొందుదురు. బలవంతులకు శ్రీని చెరుచుటగాని, హత్యచేయుటగాని అసలేతప్పు. అట్లుచేసినవానిని బ్రతికియుండగా చర్యలు వలచివేయుటగాని, వారి శ్రీలనుచెరుచుటగాని, మిగిలినవానిని హతముజేయుటగాని అంత కన్న నెక్కువ తప్పుగును. వారుతాము రాగాజేతములవలన ఆ సమయములో నట్లు జేసితిమని నీ చెప్పుకొన గూడదేమోనాడు చెలియదు. పత్తిచ్చుకొనుటకై జేయువాడు జెప్పు పరిహారము ముందు? హిందువులు మాపిశాలు చావవలెనని ఆసక్తిజూపి, దయకు, ఓడ్డయిన కృత్యములను సమర్థింపకుండెదరుగాక ! మాపిశాలను బెదిరించి అకమానము జేసేతిమేని, సరే మైదొట్టవచ్చును; జెరలు దయకుగారలు, యెవో తప్పు జరిగెనని యూహించి భయముతో పంజాబులో గావించిన భూతకృత్యములను సమర్థించుటగాదా? ప్రభుత్వమువారు మలబారు అల్లరుల భూతమును తగ్గించకుండ జేయుటకై, హిందువుల ఆగ్రహమును అండగైకొనుచున్నారు. కాన మలబారులో నున్నట్టియు, మద్రాసులో నున్నట్టియు హిందువులు జాగ్రత్త నుండురుగాక !

భారతీయదారుడు

రీడింగు ప్రభువు నాతనముగ భారతదేశమునకు రాజప్రతినిధిగ వచ్చినతోడనే తేసికపనియేమి? గాంధీతో సంభాషణమును గోరెను. గాంధీయొక్క చర్యవలన కొందఱు బ్రిటిషు ప్రభుత్వోద్యోగులు రాతులందు నిద్దురబోవుటలేదు. గాంధీకిని రీడింగు ప్రభువునకును, జరిగిన సంభాషణ మేమియు దెలియలేదు. కాని ఒకరి నొకరు దెలుసుకొనగల్గిరిని మాత్రము దెలియుచున్నది. ఆ తెలుసుకొనుటవలన గాంధీ జెప్పినటుల అనుయాయులగు నిరాకరణవాదుల ప్రచారమున కేమియు లోపము గలుగలేదు. ఆయన నాయకత్వము కింద గతవత్సరములో లక్షల కొలది జనుల విదేశవస్త్రముల గట్టుటమాని, స్వరాజ్యభావము రాట్టుములో అంతర్లీనమై యున్నదను తలంపుతో, నామాలతో నేసిన గడ్డలనే ధరించుట మొదలిడిరి. ఇంతియకాక భారతీయ పతాకమువై రాట్టమే జాతీయచిహ్నముగ నేయబడెను.

భారతదేశములో గడచిన యేడుమాసముల నుండియు జరుగుచున్న సంగతులు యీ రోజులలో వెక్కుడను జరిగియుండవు. అనుకొనినటులనే గాంధీ నిరాకరణోద్యమ కార్యక్రమమునకు ప్రాతినిధ్యము సంధించెను. ఆమెకాని 18 వ శతాబ్దిలోను యిండియాలో 20 వ శతాబ్దిలోను (బోరింగు) ప్రతిపక్షము ముందుకు వచ్చిరి. కాని యీ దేశములోని లక్షల కొలది ప్రజలలో 1876 వ సంవత్సరము నాటిభావ ముదయించెను. ఆమెకాదేశభక్తులగు హాస్యాను ఆదాముగారల ఆద్యమునంటిదియే వీరలదియు గూడదు. కాని పద్ధతులలో మాత్రము భేదముగలదు. పరిపాలకులకు సాంసనులలో సహాయము జేయుమని తిక్కరించుటయే సైన్యము జేర్చుట, నిరాకరణవాదులందఱును అహింసా వృత్తివద్దలై యుండుటయే, ఆయాధముల యుపయోగమును తొలగించుట. ద్వేషమునానే ప్రేమ వచ్చెను. గాంధీ యేయని చెప్పుచున్నాడు? "నాకు శక్తి యున్నను నేను మీపైకి చేయనెత్తను. నేను బాధను బొందియే మిమ్ముల జయింప జూచుచున్నాను. మేము ఆనాశభూమిలో ధైర్యము జూపుట ఆసంభవము. మా కింకను ఆధ్యాత్మికబలము గలదు. ఆబలమును వృద్ధి జేయుటయే నాపని."

ప్రజావిధేయత

ప్రజలించుటకు తమ సమృత్తి న్యుత్సాహము జూపిరి. అది పాశ్చాత్యుల కర్మముగాలేదు. ఇద్దరు స్వాములుజేరి, తమ అహింసా ప్రతిజ్ఞను భావకముజేసి, 30 వేలమంది గుంపును అల్లరి లేకుండ పనికి వేసిన సంఘటిని జమైనది గలదు. నిరాకరణవాదులు నిష్పాధింప బడిరని సుప్రసిద్ధియు కొనరు. వారనుస్థించునది సత్యాగ్రహచర్యము. వారు కాశ్యోతసత్యమునే యెన్నికష్టముల బడియైన గ్రహించెదరు. ఇదియే నిగ్రహమునకు పట్టుకొన్నట్లు. దాని నెట్టి పనులమైనను నాశముజేయజాలదు.

సహకారము జేయనిది విదేశీయులతో. అనగా జాతీయ నాయకులతో సంపూర్ణ సహకారమనియర్థము. ఈ అసహాయోద్యమమునకు సాధుత్వాసాధుత్వములు గలవు. ఇందువలన పరాధీనదేశమునకతికమైనగాతనభారతదేశమును నిర్మించుట యగును. అందు 30 కొట్లమంది ప్రజలను బానిసలజేయు విషము లన్నియు నాశము జేయబడును. ఇందువలన భారతదేశమునకు నూతన కర్మయోగముగల్గును. పంచాయితీకోర్టులు, గ్రామనిర్మాణసంఘము, నూతనపాఠశాలలు, భారతపరిశ్రమలపునరుద్ధరణమును జరుగును. ఇన్నియే, నిన్ను జాతులకు నూతనదేశము నుంచి జీవనము, జీవనాధారము కల్పించబడును.

భారతీయులు సాంసనులతో సహకారము జేయకుండుటకు తిక్కరించుటయే చెప్పవచ్చును. కాని చెను తిక్కరించి మంచిని జేకొనుట జరుగుచున్నది. ఇందుచేతనే భారతదేశములో చర్యయగ ప్రారంభమైనది. అదియే అసహాయోద్యమముతోని మంచివిషయము. అదియే గాంధీ యుద్యమమున కంతకును సంపూర్ణ విజయము

ఇట్టిబలమైన నిరాకరణోద్యమము, ప్రపంచ మెప్పుడును జూచియుండలేదు. అట్టి యుద్యమము బయముగావించినవో భావిస్థితి యేమగునో ప్రపంచ మాహింపవచ్చును. అన్నివిషయములలోను పనులము నిషేధింపబడును. క్రీస్తు చెప్పినటులు, ఈచెంప గొట్టితే, ఆచంపతిగును, అనంతత్వము పూర్తిజేయుటయగును. ఇందువలన మానవసంరక్షణము గల్గును. మొలకు దేవుడకు సరబి నీయనక్కరలేదు. ఆ దేవుడు దేశములోని మంచిమంచి మనుష్యుల జంపితిమను. పిల్లలను జంపును.

బ్రిటిషు అభిప్రాయానుసారము గాంధీ యిండియాప్రభుత్వమునకు బలవద్విరోధియైనను, ఆయన యొప్పుకొననట్లే రాజ

(ద్రోహియైనను, ఆయన ప్రభుత్వము వారికిని, ఆయనములతో తిరుగుబాటు వారికిని మధ్యనుండును. బ్రిటిషు వారావారు లున్నను, ఆప్పుడప్పుడు అల్లరులు జరుగుచున్నటుల వివరమునుండును. భారతదేశములో తిరుగుబాటుకన్న నెక్కుడు జరుగుచున్నది. ఇప్పుడక్కడ సీజను జేయు యుద్ధకమమునకు, క్రీస్తుయుద్ధకమమునకు సంరంభము జరుగుచున్నది. పాశ్చాత్యులు యేసుచెప్పబోధలు ఆచరణయోగ్యములని సిద్ధాంతికరించుభియ్యతయుల కనిపెట్టియున్నారు. గాంధీ పుట్టుకతోనే నాయకుడు. ఆయనతో నన్ని జాతులవారును, రకములవారును యేకీభవించెదరు. ఈ లక్షలకొలది శ్రీ పురుషులు, స్వాతంత్ర్యమున కైయెక్కువ పోరాడుచున్నారు. వారి యాద్యము స్వతంత్రభారతమే. భారతదేశ మట్టి పద్ధతులచే స్వాతంత్ర్యమును బొందే నేని ప్రపంచ మంతయు స్వాతంత్ర్యమును బొందెనని చెప్పవచ్చును. (న్యూయార్కు-పత్రికనుండి)

మదరాసు కార్పొరేషను

నోటీసు

తెండిల్లు కావలెను

కార్పొరేషనువారి ఎడ్లకు 1921-వ సం॥రం డిశంబరు (10-12-1921 మొదలు 10-1-1922) నెలకు కావలసిన 55,000 పౌనుల గోద ము పొట్టు సప్లయచేయుటకు ధర కట్టిని ఈ క్రింద చేవ్రాలుచేయబడిన వారివలన ఈనెల 10-వ తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటలవరకు అంగీకరించబడును. ప్రతి తెండిల్లను ఒక కవరులో అతికించి, కవరుపైన 'గోదముపొట్టు సప్లయ చేయుటకు తెండిల్' అని వ్రాసివంపవలెను. మాడిరీలు పెద్ద తెల్ల సీసా బుడ్లలో వేసి, బాగుగా సీలుచేసి వంపుచి, రూప 500 లు ధరాపత్తు కట్టవలెను. ఏ తెండిల్లదాయని ధరను అంగీకరించబడునో అతిడు 1921-వ డిశంబరునెల 10-వ తేది మొదలుకొని జనవరినెల 10-వ తేది లోగా వశువుల కాలల చీఫ్ సూపర్ టెండెంటు గారివలన, ఏయే తారీఖునందు ఎన్ని పౌనులు గోదముపొట్టు యివ్వవలెనని ఏర్పాటు చేయబడునో, వాటిని అంతయు సెంట్రల్ గ్రామ్ డిపో అయిన ట్రివెల్ యన్ బేసిక్ వద్ద, సిర్లయాకాటమునందు డెలివరీ చేయుటకు బద్ధుడౌను. (3270)

జయముండిన తెండిల్లదారుడు వైషరత్తుల ప్రకారము తాను నడచుకొనునట్లు తెండిల్లలు అంగీకరించిన 3 దినములలోపల పిడంబడిక వ్రాసి యివ్వవలెను.

పాల్వకిపార్లమెంటు } సి. సింగారవేలు
మదరాసు కార్పొరేషన్ } మొదలియార్.
1-12-21 } పాల్వకిపం.

"కత్తకట్టలు"

పెద్దకత్తి గల్లి గజము పొడుగు గలవి. సాగవైనవి.
1-కి రూ॥ 4-కి 0.

డజను కొనువారికి 1టి ఉడితము పోట్లకత్తులువేరే.
వలయువారు అడ్డరతో ఒకరూపాయి
అడాపు పంపవలెను. బి వెంకటేశ్వర్లు అండుకో.
కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్సు etc.
వెద్దాపురం, (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ ఆడ్రెసు: "ఇండస్ట్రీస్" వెద్దాపురం.

హరికథ

లోకమాన్యుని చరిత్ర జీవితము

ఇహ పర సాధనము

ఆంధ్రదేశమున భువనముల నీవరకే వ్యప్తమైనది.
గంభీర రైలు: చె. వెంకట్రామయ్య, దా. వెం. నరసింహారావు,
పోస్టుభర్తలుగాక, ప్రతి 1-కి రు 0.8.0. 12 ప్రతులు 5.0.0
వలయువారు దా. వెం. నరసింహారావు,
రాజేపల్లిగూడెం, కృష్ణాజిల్లా.

యావద్భారత కార్మిక సంఘము

రూరియా, డిసెంబరు 2:— నిన్నటిదిగము సమావేశమైన యావద్భారత కార్మిక సంఘ సమావేశములో చిట్టాలు గారు స్వరాజ్యతీర్మానమును సమీక్షించుచు కార్మికులు వేరమునకు ప్రాణ మని నుడివరి. భారతదేశము పరదేశ భాగములలో చేరి కార్మికుల సహాయముతో కోటిశత్రు లగుచుండుట జాతీయ స్వాతంత్ర్యమునకు అటంకముగా నున్నది. కార్మికులకు లాభములూ నూరవంతు కూడ ముట్టుదు.

మదరాసు ప్రతినిధి ఇ. యల్. అయ్యరుగారు తీర్మానము నామోదించుచు మదరాసు కేంద్ర కార్మిక సంఘములో కార్మికులు రాజకీయములలో పాల్గొనరాదని ఒక నిబంధన ఉండవలయు, గతరెండుసంవత్సరముల అనుభవము ఈ నిబంధన తేలుదాయకము గాదని జ్ఞానము కలిగించినదనియు చెప్పిరి.

భారతజాతికి స్వరాజ్యము జన్మస్వాతంత్ర్యము. విరోధి యున్న భారత కార్మికులు, లక్షమంది రయిలం పనివారడకు నే నిచ్చటికి ప్రతినిధిగా వచ్చితిని. వారందరు స్వరాజ్యసిద్ధి బడయుట కభిలషించుచున్నా రని మిల్లియన్ గారు తీర్మానమును బలపఱచిరి.

తమ మీద నుండేను నిర్భేతుకమైన దండకాసనములను తొలగించి, దేశమందలి మొత్తము సాంఘిక పూర్వాచారములను రూపుమాపుటకు కార్మికులు స్వరాజ్యమును గోరుచున్నారని కాననభాసభ్యుడు కె. రాయచాదరిగారుకూడ తీర్మానమును బలపఱచుచు చెప్పిరి.

గనుల పరిస్థితులు.

గనులలోని పరిస్థితులనుబట్టిండుచు రాజీ గంజ రాక్షసి బాగుగని యందలి స్వామి దర్బారుందగారు తీర్మానమును సమీక్షించిరి నేను మితవాదిన. సహకారదను. గనుల పనివారడనితిని బాగుపఱచుటకు గనుల యజమానులు పనివాండ్రకు సహకార నిధులను స్థాపించవలయును అని ఉపాదేశము చెప్పెను.

రాక్షసిబాగుగనుల యజమానులు లక్షాధికారులై, కోటి శత్రు లగుచున్నారు. బాగుగనుల పనివారడ గుహలలోతినుటకు పట్టెనుకూడు, కట్టుటకు గజము గుడ్డ దొరకక బాధపడుచుండురు. గనుల పనివాండ్రు దౌర్భాగ్య జీవితములను జీవింపుచున్నారు. వారిని ఉద్ధరించవలెను. యజమానులు క్రద్ధతో కార్మికుల జాతుద్ధానమునకు తోడ్పడనియెడల, బోల్షి విసుము భారతదేశములో జనింపక తప్పదు. అని స్వామి దర్బారుంద గారు తీర్మానము నామోదించుచు చెప్పిరి.

స్వదేశీ వ్రతము

సావిత్రిదేవి ప్రత్యేకముగ సుమారు 1000 మంది కార్మిక శ్రీలను జేర్చి వారికి స్వదేశీవ్రతమును ఉపదేశించెను. భాషా నివాసక నిధికి శ్రీలు రు 2000 ల చందాను ఇచ్చిరి.

మధ్యాహ్న సమావేశము.

మహాసభ తీర్మానములను సమావేశమయ్యెను. గనుల పనివారడ ఆధిక సంఖ్యాకులగు సభకు విచ్చేసిరి. భారతగనుల యజమానుల సంఘమువారు గావించిన తీర్మానమును వీరు ఖండించి, అట్టివేషిరి యజమానులకు, కార్మికులకు పాక్షిక సంగ్రామమును కలిగించునని తీర్మానించిరి. ఇది మొదటి తీర్మానము. ప్రకృత రాజకీయపరిస్థితులందు యావద్భారత కార్మిక సంఘసమావేశ సమావేశము కాగూడదనియు, ఇట్లు చేయుట వలన కష్టములు ప్రాప్తించి, దేశకాంతికి భంగము కలుగుననియు గనులకు 200 మైళ్ల దూరములోపల మహాసభను జరుపరాదనియు గనుల స్వంతదారులు తీర్మానించుచుండుట కోరనియము. ప్రభుత్వమువారు కార్మిక సంఘ మహాసభను ఆపివేయ నుద్దేశించనియెడల గనులయజమానులను, వారి ఆస్తిని ప్రత్యేకముగ రక్షించవలయునని గనుల స్వంతదారుల రెండవ తీర్మానము.

కార్మికుల వీ రెండు తీర్మానములను తీవ్రముగా నాటేపించిరి. ఈ కార్మికుల మహాసభకు వెళ్లినాసానించినందుకు కొన్ని గనుల ఎజమానులు కొందరు పనివారడను పనులలో నుండి తీరివేయుటను వీరు ఖండించేసిరి. ఇట్లాటేపించుచు, గనులయజమానుల సంఘమున కిచ్చుచున్న రు 2000ల చందాను నిలిపివేసెదనని సేతరంజాస్కాలు మొట్టమొదట మార్వారీలలో టూడుపుటితో గనులలో పనిచేయుచుండెను. ఇప్పుడతడు కోటిశత్రుడు. గనులపని వారడసహాయముతో నతడి గొప్పస్థితికి వచ్చెను. సేతరంజాస్కాలు గనుల పనివారడకు సహాయము చేయుచుండునగాని, అతః సహచరులు పనివారడను ప్రారంభముగా బాధించుచుండురు. ఇట్లా త్రేనుగారు తీర్మానమును ఆమోదించిరి.

హిందూదేశమును గుఱించి ఛేదించారి అభిప్రాయములు

హిందూదేశస్థమహాములలో పరాసువారికి ఆసక్తిగలదనుటకు వారివారాప్రకటనలో నిమిషముమై గ్రామములనున్న దీర్ఘ శ్యాసములే సాక్ష్యము. దైవాలియనువాదప్రకటనకేవల ప్రత్యేకవ్యాసము ఇండియానుగూర్చి వ్రాసినది. గాఢమహాత్ముడు వెద్దతలగుడ్డపెట్టుకొని సాహెబుగడ్డముతో నున్నట్లుకాటాగ్రాఫు గూడ వేసినది. ఫోటోగ్రాఫ్ ఎంతలాభూయ్యతముగ నున్నను వ్యాసములలోని హిందవపరిస్థితుల నున్నవియున్నట్లు గమనింపబడెను. కొన్ని సంవత్సరములనుండి ఇండియాలో విపరీతములు జరుగుచున్నవని వ్రాయబడెను. ఒకశిక్షణు బయలుదేరినాక్ష. అయిన వామచూర్యము మహాకార్యుల జేయుచున్నది. ఆ నునే గంధి. అయినయనుచులంద రావనకు మహాత్ముడని నామధేయమిది. ఆసిదుడు పరిపూర్ణ నొందినయాత్మ గలవాడు. కొంతకాల మార్గబండిభాసాలో నున్నవాడు ఇప్పుడు శత్రువులైన యాండ్లయపాలకుల యభ్యంతరముల బయించి తన చిరకాలాశయమైన హిందూ మహాత్మునియ సమైక్యమును సంపూర్ణిచెను. ఈ శాంతిభావ చక్రవర్తిహేళ నతో గంధిగారిని రీడింగుభువును బోల్చిచూచినది “గంధిగా కొకమహాశక్తి. అయినయతోసిపుచ్చుటసంభవము. రాజకీయ నిధి రువై పునకు త్రిపుకోనగోరవచ్చును గానిగాంధీ అంత మాత్రమున టోపిషకువాడు గాడు. ప్రసిద్ధికిన్ న్యాయ పాది యయ్యను తన ఆత యమునె ర వేర్పుటకై వృత్తిని త్యజించి, వీధివానివలె నుడు, లభించి అన్నము, పండ్లు పాలుమాత్రము భుజించియుండును. తనవంట తానే చేసికొనును. గాంధీవలెనే ఒకప్పుడువ్యాధియవాదియై ధనమార్పించి గొప్పపదవికెక్కిన రీడింగుభువు. గాంధీ స్వయముగా మామిళాలతో మాట్లాడి వారిని కాంతిజేయుచుని కోరి యుండవచ్చును. పరాసుప్రతిక చివరవానినెడము సరియైన వార్త తెలియనందున వ్రాసియుండును. మిళాల కాంతింప జేయుటకు అధికారలకును ప్రత్యేకము తిరుమాటలాడు గెరంకుభాధికారియైన విల్లింగ్డో ప్రభువుకును గాంధీరి సహాయము రుచింపలేదు. పరాసుప్రతిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది: కడచిన విప్లవములవలెనే మామిళావిప్లవముగూడ ఫిరంగులు మొదలైన వానితో నడుగుదొక్కవచ్చును. కాని హిందూ మహాత్మునియలు తమలో భేదములగల్గించి: క్రమముగ ఆంగ్లేయులు జయించుటకు తమమూర్ఖత్వమే కారణమని గ్రహించిరి. ఇది ఎన్నటికిని మరచజను” ఇప్పుడు హిందూమహాత్మునియ లేక మయిరిగాన వారి దేశమాతనుగూర్చి వాతయాశయములు నెరవేరుటకు ఓర్పుతో ముందుకు చూచుచున్నారు. (బొంబాయి కానికెల్)

ఇంగ్లండు ఆఫ్ఫిసియల్ మైత్రి అభివృద్ధియగు గాక అని ఆఫ్ఫిసియల్ అమిరు గారు జాబ్బి సాగ్విశ్వాసమునకు తంతివార్త పంపెను. గర్ హెన్రీదామ్యుగారు యీనెల 4వతేది సరిహద్దులు దాటి ఇండియా చేరెదరు.

కాల్ గెనుసభకు వెల్లినందుకు పనులలో నుండి కొందరు గనుల పనివారడను తీసివేసినందుకు గనుల యజమానులు తుమా పణగారకలెను. అట్లు చేయనివత్తుమున గనుల పనివారడందరు సమైక్యిట్లు లయును. నేను సమైక్యనాయకుడనుగా నుండెదనని మిల్లరుగారు చెప్పిరి.

నిన్నటిసభలో మొత్తముమీద 25 తీర్మానములు గావించబడెను. కార్మికుల యజమానులు వాసుభూములను కట్టించి ఇయ్యలయను ననియు, మదరాసుప్రభుత్వమువారు కార్మిక సంఘ ద్రోహులను బంకిష్టాము కర్నాటక మిల్లులలో జేర్చుట కేవలము న్యాయవిరుద్ధమనియు- జనీవా అంతర్జాతీయకార్మిక మహాసభవారి తీర్మానములను భారతప్రభుత్వమువారు అంగీకరించకపోవుట కోరనియమనియు తీర్మానము లంగీకరించబడెను. భారతసానికల కొకజాతీయసాతకాలను స్థాపించవలయును. కూలివారిద్ద ఇన్వేంట్లపనిచేయుట్లు యజమానులు పత్రములను వ్రాయించుకొనుటయు, నిష్పంధముతో పనిచేయుచుకొనుటయు కూడదని తీర్మానించబడెను. వేరొ తీర్మానములో మదరాసు తపాలాబండ్లలో కష్టస్థితికి సానుభూతి గనబరపబడెను.

అంతట మహాసభ ముగిసెను. ఈసభకు వెల్లినందుకు ఒకగనిలో పనినుండి తీసివేయబడిన 5 గురు కార్మికులు తిరిగి చేర్చుకొనబడిరి.

అసహాయోద్యమము

ధార్వాదల్లరులు

ధార్వాదల్లరులలో శిక్షించబడిన 25 మంది నేరములు అపీలు చేయవచ్చు నని బొంబాయి హైకోర్టువా రాజ్జాపించిరి. జానిానుమీద నిందితులను వదలుటకువీలుగాదని న్యాయమూర్తు లభిప్రాయపడిరి.

మద్యపానమువిషయమై బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి నిబంధనలు

(పజలు మద్యమును విపరీతముగ తయారుచేసి విశేషముగ విక్రయించుట చేయుటకును పానానవులు పరిమితి లేకుండ త్రాగుటను తగ్గించుటకును బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు కొన్ని మార్గ నిబంధనలను గావించిరి. కల్లు సారాయి అంగళ్లలో మూత్రమే పెట్టెదగును. అంగడివాడు ఒక వ్యక్తికి ఎంత విక్రయించవలెను అను సుస్వలు పరిష్కరింపబడినవి. ఇంతవరకు కల్లు అంగళ్లవారు ఒకటినుండి ఆఱుసేసాలువరకు ఒక వ్యక్తికి విక్రయించవచ్చును. పురుషులలోను మునిసిపలు పట్టణములలోను ఇవిమీదట ఒకనికి ఒక సీసాకంటె వైగా విక్రయించగూడదు. పట్టణేతరభాగములలో అంగళ్లు దూరముగ నున్న స్థలములందు ఒక మనుషానికి 3 సీసాలకంటె వైగా విక్రయించరాదని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు కావించిరి.

కడపనిర్బంధములు నాయకులకు శిక్షలు

కడప, డిసెంబరు 5:— కన్నెగంటి సూర్యవారాయణ చాదరి (నందిబెలుగు) పిల్లల వానమంతరావు (గుంటూరు) నూరి గోపాలకృష్ణశర్మ (మా జ వీ డు) గారలకు 2-వ తేదీని రాయచోటి డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు ఆశ్రేసి మానముల కఠినశిక్షను విధించెను. 8 వ తేదీ గురువారము నాడు వారిని వేలూరుకారాగృహమునకు దీనికొనిపోవచ్చును. మేజిస్ట్రేటు శిక్షలనువిధించినప్పుడు దేశభక్తులు కాంతిచితులై, ఉత్సాహవదనము గలవారై యుండిరి. ప్రభుత్వమువారు అని కడపవిశేషకు లొవార్తను బంపుచున్నారు.

మాపలాల విప్లవము

జిల్లామేజిస్ట్రేటు క్రకటనము కల్లికోట, డిసెంబరు 5:— అయోమార్గమునకు తూర్పు దిశయందు పోలీసులు తిరుారు, తానూరు మధ్యస్థలమును వెదికి చూచిరి? దేశమంతయు కాంతిసయముగ నుండెను. మేలత్తూరు ప్రక్కన మాపిలాల సంఖ్యాకులు వైవిధ్యముల లోబడిపోవుచున్నారు.

మాపిలాల నేరస్థుల చారణ

ప్రత్యేక న్యాయస్థానమున దీనిము కల్కాలూరు గ్రామకరణ మింటిలో సర్కారు రికార్డులను తగులబెట్టిన 24 మాపిలాల, ఒక తియ్యమిడి కేసుల విచారణ తీర్మానమయ్యెను. తీర్పు చెప్పబడెను. అన్యాయముగ నిప్పటించినందుకు 24 మందిలో ప్రతయొకనికి 5 సంవత్సరముల కఠినశిక్ష, కాననవిరుద్ధముగ సమావేశమైనందుకు 6 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడెను. రెండు శిక్షలుకూడ జరుగును. 25 వ నిందితుడు 14 ఏండ్ల ప్రాయముగల బాలుడు గాన అతనికి అన్యాయముగ నిప్పటించినందుకు 6 కొరడాదెబ్బల శిక్షయు, కాననవిరుద్ధముగ సభ చేసినందుకు 6 కొరడా దెబ్బల శిక్షయు ఉధించబడెను.

ఇతరకేసులు విచారించబడుచున్నవి.

ఇందువలన గ్రామపంచాయతీ నేర్పాటు చేసిరి. దేవాలయ భూముల నిధివరకు అనుభవించుచుండిన వారిపుడు ఆ భూములను పంచాయతీవారి పాలన కిచ్చినారు. ఈ సందర్భమున 2 వేల మందికి సంతర్పణ గావించబడిన దని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

కడచిన నెల 25 వ తేదీన సాయంత్రము గి గంటలకు బంధుగుల నారాయణ మూర్తిగారి యాజమాన్యముక్రింద అసహాయోద్యమసభ సమావేశమయెను. శ్రీమాన్ కోవెల శ్రీరంగ చాచ్యులుగారు అసహాయోద్యమమును గురించి ముచ్చటించిరి. అనంతరము అధ్యక్షుని ఆంధ్రోత్సవస్వాసముతోను, విదేశవస్త్రదహనముతోను, రాత్రి 9 గంటలకు సభ పరిసమాప్తి నొందెను.

అమ్మతాంజనందిబో, రి, తింటు శిష్టవిధి, మదరాసు

శ్రీమద్వ్యవహారము

వైద్యరత్న పండిత

డి. గోపాలాచార్యగారిచే

నాంధ్రీకరింపబడిన

ఆయుర్వేదవైద్య గ్రంథములు

1 మాధవగిదానము రోగనిదానములం దెలుపు గొప్పవైద్యగ్రంథము తెలుగు 8-12-0

2 అర్కవక్తాశము ప్రతిమూలికనండిము "అరఖుల" దీయట కుపాయములు తెలుయును. 2-8-0

3 ఆయుర్వేదపరిభాష 1-14-0

4 రసవదీపిక రసశాస్త్రములను బోధించును. 1-14-0

5 వధ్యాపద్యము ప్రతిరోగములకు హితములగు వధ్యాపద్యములను తెలుపును. 1-4-0

6 బేషజకల్పము 1-4-0

7 విషూచి - కలరా మరియు 0-1-0

8 ధన్వంతరి ఛాయాపటము 0-4-0

పోషిజ ప్రత్యేకము

ఆయుర్వేదాశ్రమం

గ్రంథమాలాకార్యాలయము

41, ఆచారప్పన్ ఏజి, జి. జి. మదరాసు.

తంజివిలాసము : (సో)

పండిట్ - మదరాసు.

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపదనుగు

లోకామయహర

కస్తూరి మాత్రలవలె

నర్మోత్తమగుణకారియగు విద్యావంశము నోకటి లేదని భారాళముగా చెప్పవచ్చును. పిటిలో ఆశ్చర్యకరమైన యే వస్తువు చేరలేదు. గావున అపుడు పుట్టిన కుమారుడు మొదలుకొని వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కఁడును సంజేహములేక నేపించవచ్చును. ఈ మూతలు 8 నుండి 12 వరకు తాంబూలముతో గాని లేక పట్టి నోటిలోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చిన ఎడల మందము అజీర్ణము మలబద్ధము చికిత్స లేరను జ్వరము నులేరియోజ్వరము కీరము కారము, దగ్గు, తడికము వరముల నొప్పి మహిమర ఇంపు ఎంజా క్షేగు కలరా మున్నగు ఇంకా అనేక వ్యాధులను దగ్గురకు రానియ్యదు. బట్టుగలిగిన వేళ ఉపయోగించిన కక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకచోట కూర్చుండ ఈ నీన గుమస్తాను వ్యాపారస్థులు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు భూషాస్త్రీలు కూడ ఈ మూతలను నేపించి గుణమును పొగుచున్నారు. 250 మూతలు గల నీసా 1-5 తెలుగు 0-4-0

ఒక నీసా మొదలు 6 నీసాల వరకు పోషిజ 0-4-0 ఒక నీసా 6 నీసాలను తెప్పించిన పోషిజతో యు 1-8-0

12 నీసాలు " " 2-12-0

25 నీసాలు " " 5-2-0

మద్రాసునందు అన్ని దుకాణములందు దొరకును

శ్రీ శీతారాఘవ వైద్యశాల

(301-594)

మై నూ గ

తంజి విలాసము - పండిట్ మై నూ గ.

తాళిసాదిచూరము

(కార్తీకధరసంహిత)

తాళిసాదిచూరము ముక్తసోకములకు బలమిచ్చును. దగ్గు ఎగరూపిరి రోగమును బోగొట్టును. తాళిసాదిచూరము దగ్గుతో కూడిన జ్వరమును, వాంతులను, అతిసారమును బోగొట్టును. తాళిసాదిచూరము క్షయరోగములో మిక్కిలి యుపయోగకరము. తాళిసాదిచూరము ప్లేహము, గ్రహణిరోగము, పాండురోగములను బోగొట్టును. తాళిసాదిచూరము చిన్న పిల్లలకు తరుచువచ్చు జలుబుల దగ్గుల బోగొట్టును. తాళిసాదిచూరము గర్భిణీస్త్రీలకు వచ్చు అరుదినీ, వాంతులను బోగొట్టును. తాళిసాదిచూరము గొంతుక రాచుకొనిపోవుట, స్వల్పరహిమము మొదలగు గొంతుసంబంధమైన వ్యాధులయందు మిక్కిలి యుపయోగించును.

వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు. (సోమ)

చూరము 10 ఈ 1-8-0

పేష్టెట్టు 50-కి 0-8-0

మొనడింగు డైరక్టరు

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. ఆంధ్ర ఆయుర్వేదఫార్మసీ, లిమిటెడ్, 19 హార్నిరోడ్, మాంటూరోడు, మదరాసు

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని

ఇది మంచి అశ్రద్ధకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమున మిక్కిలి పుష్కలముగ కరము. ఇది చూచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అవసరములేదు. నులప మైన తెలుగులో వ్రాయబడినది. గొప్ప సర్వీస్ కేటలును పొందినది. తెలు 1 రూ. ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారగు ఆచార్యారాధాకృష్ణులు. బి. ఏ. బి. ఎల్. గార్లకు వ్రాసిరి. "రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంబోధము కలిగించునని నా నిశ్చయము." పుస్తకములు తలయేతవారు 2 గున చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము.

7868 వోడనగం, వికాసవల్లుం, బెల్లా

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడీ, యోగదక్షిణ హస్తాలనునూ, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంద్రకాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకేళ తమ నులు విశిష్ట విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, లేవనాతో నమాధియగుట, కీరములేని తెలకాయచేత మాటలాడించుట, భూమిపైన గజముఎత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపు మొదలగు విశిష్టములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగల రగి గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనితెలు రూ 4-0-0 ఆ. (2118-688) పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా

KASHMIRA OIL
THE IDEAL HAIR OIL

మిక్కిలి వున్నదేమగు యిండియా తోమసందు మెదడునకు చుట్ట గలుగుట కనుమాంద్యము కడలుటకును భావశక్తి హెచ్చుటకును తలమెండ్రుకలు తిరుగుత మగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతిస్త్రీయును పులిప్రకృతుడను ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టర్డ్)

తలమెండ్రుకలకు నూతన పొందర్కమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన శక్తుల తలనూనెయందు కలవు. చుండును పోగొట్టును. కిరోజులులకు వట్టు పంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలవల్లదనమును కలిగించును. కని మెండ గుటువలన కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును. కామినియా ఆయిలు తలనూనె అన్నిటిలోనూ శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషులకును, పెద్దవారికి మహోపకారము మొనరించినది. నేడు దీని నుపయోగించుచుండు.

తెలు ఒకబుడ్డి 1-0-0 2. పి. చార్ల 0-6-0 అణాలు. మాదుబుడ్డు 2-10-0 2. పి. చార్ల య 0-12-0 అణాలు. 2. పి. చుణియార్లకు కమిషను యు 0-2-0 ప్రత్యేకము. ఆంగ్లోయిండియను డ్రగ్ అందు తెమికలు కంపెనీ. 155 నమ్మకనీయ, బొంబాయి.

సోల్ ఏజెంట్లు.

D 126 W 100.

మలయ చందనము.

గనేరియా అను సుగంధకమునకు భారము.

వధ్యములేదు. పిచికారితో పనిలేదు. ఎటువు, తెలుపు, వచ్చు, అను మాడు విధముల సుగంధకమును మూడు పూటలలో మాన్పును. స్త్రీలకు గునుతు వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షాధము. దర్శి 1-5 తెలు 2-4-0

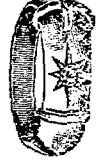
1 చందనీ (చులయచందనమున కనుపానము) బొమ్మ 3-0-0

1922 కేలండరు 1922

రంగుల చిత్రపటము. ముద్దుల మూటగట్టుచున్నది. వారములు తెనుగులో నున్నవి. తెలు 1-5 0-8-0, దణను 2-0-0. పిక్టి కావలయువారు 4 అణాల పోస్టుచీట్లు పంపవలెను. నాలుగింటికి తెట్కర కోరువారికి పోస్టుచార్జ్ అధికమగును. ప్రతియింటి నుండకగినది. కొలపిప్రతులే యున్నవి. (1261)

గంధకృపార్శ్వనీ, రాయవరం, (గోదావరి.)

అమృతము (1842)

బంగారు, వెండి, రత్నముల నగలును, యితరవస్తువులును, వాపసుఇచ్చినపుప్పు కొనివైకముయ్యవలెను. ఉమిడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, 25, వైనాబజార్ రోడ్, మదరాస్

నగలు నాణ్యముగాను పూచీతోడను నరిమైన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుట వలచును. తయారున లేనివాటిని అతి శ్రీఘ్రముగ అర్ధర మేరకు తయారుచేసి యివ్వబడును. ఒకసారి తొలగి యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్న వారివలన మనస్సుకము తెలిసికొనవచ్చును.

ముఖ్య గమనింపు.

యోగ్యతాపత్రములు 2942

(2) మెదడు నుపయోగించునట్టివా రందరికిని కాశీలో నుండు, దుర్గా మెహికోలోవారి ఫాస్ఫరైడ్ టేవఫము ఒక వరము నుండి. నా మెదడు సంబంధమైనట్టి వ్యాధులన్నియు పూర్తిగా నయమైనవ.

రంగూను 80-6-19 } బాబులూల్, పాడేమాస్త్రుడు

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క తక్కువతను పోగొట్టుటయందు శేర్మిక గాంచినది. ధర 1-10-0

ఇండియా సిలోకనందు ఎచ్చటికైనను కపాలాభివృద్ధిచేతముగా పంపబడును. (3978)

విలాసము పి. డి. సావంత్.

నెం 144 ఫననవాడి బొంబాయి.

DUNCAN STRATTON & Co.

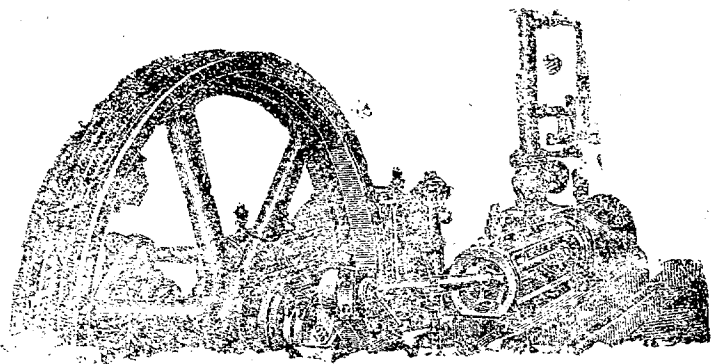
శ్రీ విశ్వేశ్వర వేదాంత సూక్తము

(2412)

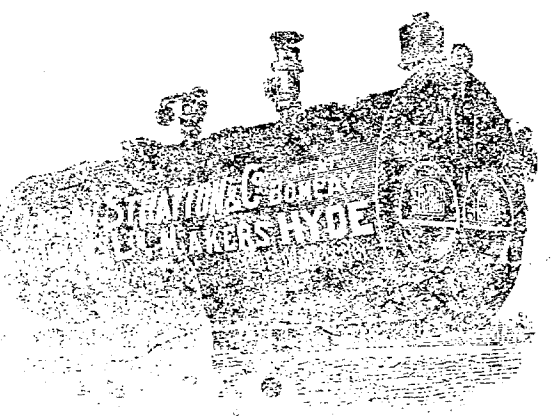
పంజాబీయు, మొఢినరీ, కంపారయ. 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

పాదము: 10 అడుగులు
 మొదట: 2½ అడుగులు వరకు
 వరుసగా — ద్వితీయేతరు
 అ. 4. మొదట 6 అ. 6 అ. 6 అ.
 వరకు వరుసగా వున్నా.
 ద్వితీయేతరు (మొదట
 30 పాదములు మొదట
 1120 పాదముల వరకు వున్నా.

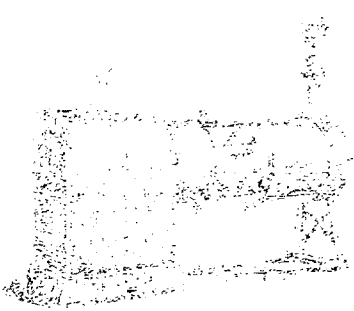

ಪ್ರತಿಭಾಷಣೆ ಸಂಗ್ರಹ ಕಾಯಿದೆಯ.

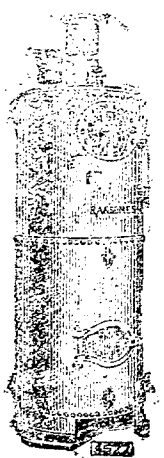

పాపము నీలో లంకాపైరు బాయిల్చు.
పాపము నీలో లంకాపైరు బాయిల్చు.

డబ్బు-మేరకు 6 లా|| బ్యాంకు 40|| రి లా|| వర నందమూర్తి
నీచుకట్టంగు (వెనుక 100 పూ|| మొ|| 250 పూ|| వర నందమూర్తి

లోకా మర్చియ్యబల్ బాయిలర్లు.
 స్టీమువర్కింగు ప్రేమరు 80 పౌనులు, పెద్దది
 100 పౌ: 120 పౌ: 150 పౌ: వరకుండును.

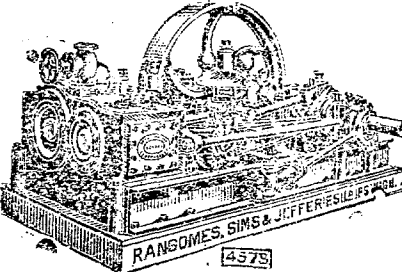
వర్తి కథా జ్ఞాపకము.

సీమ కర్మింగు (చైవముగిరి) పానుల పొనుల
100 పానుల పొనుల పొనుల

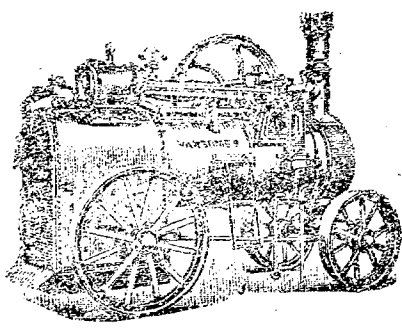
ఈ క్రింద తెలుగుబడిన వాటిని
సప్లయ చేయుదుము.
చూది కన్నింగు మెషినరీ, వాటిసామానులు
చూది కెన్నీంగు మెషినరీ
చూది స్పిన్నింగు మెషినరీ
చూది సీవింగు మెషినరీ
అన్నిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీము బాయిలర్లు
కోలర్ ఫ్లవర్ మిల్లింగు మెషినరీ
మానె మిల్లు మెషినరీ
పంచుగడ్డచేయు మెషినరీ [నలుగురు]
పప్పు బియ్యముచేయు మెషినరీ వాటి సామా
అన్నిరకముల పంపింగు మెషినరీలు
గర్లు, వ్యవసాయ గుంబంధమైన కొరముట్లు
ఫస్ట్ మానె కర్రడు జియల్ ఎంజిన్లు
అక్రిక్ ట్రిటింగు (ప్రాప్రు) కొరముట్లు
తులు నర్కుసాపు కొరముట్లు
లు మెప్పింగు, కట్టింగులు, పెడెట్టల్లు
బట్ బరన్ ఆందు కాపు విరన్ పుల్లీలు.
నగయిరా అన్నిరకముల సామానులు.

నైడో బై నైడో కాంపాండు
'హిందూస్థాని' ఎంజినీరులు.

(క్రాస్ కు సాఫ్ట్ పెయిన్ మండి పోటో తీయబడినది.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజినులు కూడ గలవు.

హైస్కీడు కాంపౌండు ఎంజినులు

పోర్టుబల్ స్టిము ఎంజినులు.
సింపెల్" సింగిల్, డబుల్ సిలండర్లు గలవి.
స్టిము ప్రెషరు 120 పౌనులు గలవి.
కాంపౌండు— హై, లో ప్రెషర్ సిలిండర్లు
స్టిము ప్రెషరు 150 పౌనులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలోయుండు డన్కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక

బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యందు ఇంగ్లీషు స్టూడు ఇంపోర్టింగు కంపెనీ ప్రాప్తిపరు గారైన మానేవల్లి బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

ఆహ్లాదకరము అన్ని నోప్పలకు దివ్యామృతము.

దస్త్ర, శైలిమ, వదిశము, రొమ్మకడిశము, తలనువ్వి, వాయువునొప్పులు,
హాట్లు, బెజుకులు, బిల్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

చక్కని దివ్యితో నహా శల ద్దు 0—10—0; దజజా 1-5 ద్దు 5—12—0. పొద్దుగర్బులు శలు.

అశ్వశాంజనంధిహ. { 109, ఫలంధు, బాంబాయి,
6, తంబుకెట్టివిధి, మదరాసు.

